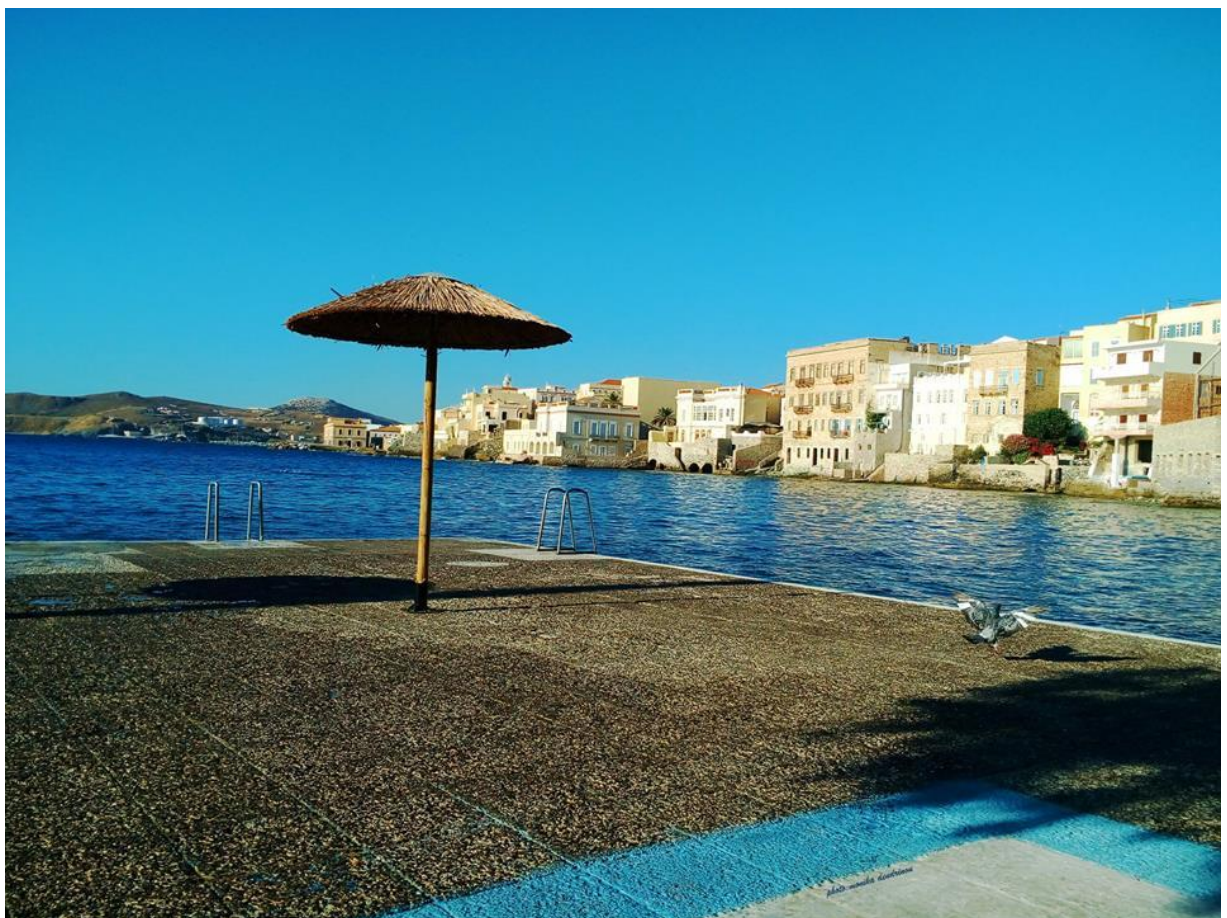

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

Τριμηνιαίο Περιοδικό
Από την Ήλεκτρονική Έκδοση
01/07/16 - 30/09/16

Τεύχος 82

Το καλοκαίρι τελος.. Καλό φθινόπωρο!

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Έτος Ιδρύσεως 1900

Πατριωτικό - Πολιτιστικό - Φιλανθρωπικό Σωματείο

3ης Σεπτεμβρίου 56 - 5ος Όροφος

10433 Αθήνα

Τηλ & Φαξ : 210 8226785

E-Mail : nisosyros@gmail.com

: nisosyros@synd.gr

Ιστοχώρος : www.synd.gr

Ηλεκτρονική Διαδικτυακή Έκδοση

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΥΡΙΑΝΩΝ

Ενημερωτικό Περιοδικό

Έτος 22ο - Τεύχος 82

ΙΟΥΛ - ΑΥΓ - ΣΕΠΤ 2016

ISSN 2241 - 9497

Υπεύθυνος Έκδοσης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΒΑΦΙΑΣ

Πρόεδρος Συνδέσμου

Δημιουργία - Ενημέρωση

Κώστας Ν. Παπαπολίζος

Συνεργάτες παρόντος τεύχους αλφαβητικά

Δημήτρης Βόϊκος

Χρήστος Θανόπουλος

Μαίρη Καραμήτσου

Νινέττα Κοντογεώργη

Τάκης Κυριτσόπουλος

Νατάσα Οικονομοπούλου

Στέλιος Παπουτσάς

Ανδρέας Γ. Πασσάς

Μαρία Ρώτα

Γεώργιος Π. Σαρλής

Ελένη Χατζίρη

Δακτυλογράφηση Κειμένων

Νινέττα Κοντογεώργη

Χρήστος Θανόπουλος

ΚΝΠ/-

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τα ευυπόγραφα [κείμενα](#) εκφράζουν τις προσωπικές και μόνο θέσεις των [συνεργατών](#) συγγραφέων τους και συνεπώς δεν απηχούν τις θέσεις του εντύπου μας, το οποίο όμως διατηρεί το δικαίωμα να τα τροποποιεί όταν αυτό κριθεί αναγκαίο.

Η φωτογραφία του εξωφύλλου είναι από το διαδίκτυο.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Από την κ. Μαρία Ρώτα

80 χρόνια από τον θάνατό του.

Η εποχή Βενιζέλου είναι από τις σημαντικότερες περιόδους του 20^{ου} αιώνα για τους θεσμούς πολιτισμού. Ιδιαίτερα στις περιόδους της πρωθυπουργίας του, πολιτισμός και εκπαίδευση βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή της πολιτικής. Νομίζω ότι αυτοί οι δυο θεσμοί βοηθούν μια χώρα να λειτουργεί σωστά και να αποκτή μια σωστή και δημιουργική κοινωνία.

Όταν ο Ελ. Βενιζέλος επισκέφθηκε τη Σύρο, ως αρχηγός των Φιλελευθέρων είχε πει: «Είμαι ζωηρώς συγκινημένος διά την ενθουσιώδη ταύτην δεξίωσιν, την οποίαν μοι παρέχει η πρωτεύουσα των Κυκλάδων, προς την οποίαν **τόσοι με συνδέουν δεσμοί.**

Όπου έφαγον τον άρτον της εξορίας, όπου διήκουσα τα μαθήματα της στοιχειώδους εκπαίδευσέως και προς την οποίαν οφείλει τοσαύτα ο εν εμοί πνευματικός και ηθικός άνθρωπος». (εφημερίς ΠΑΤΡΙΣ 27-2-1912). Ο καθηγητής Ν. Τυμαδάκης αναφέρει: «Ο Ελ. Βενιζέλος ηκολούθησε την οικογένειάν του κατά την επανάστασιν του 1866 εις την Σύρον....Επομένως τον κόσμον ήρχισεν ο Ελευθέριος να τον αντιλαμβάνεται όχι εις τα Χανιά, αλλ' εις το φιλικόν και πολιτιστικόν περιβάλλον της Ερμούπολης. Εκεί ήλθε εις επαφήν με τα γράμματα και τον πολιτισμό της ελεύθερης Σύρου, όπου και δημιουργήθηκαν τα σημάδια που δημιούργησαν τον χαρακτήρα ενός σπουδαίου ανθρώπου!...»

Η Πηνελόπη Δέλτα έγραψε ότι: «....την ευγένεια και την ευπρέπεια της συμπεριφοράς του την οφείλει στα σχολεία της Ερμούπολεως όπου εφοίτησε και εμορφώθηκε...»

18 Μαρτίου 1936 έφυγε από τη ζωή ο Ελ. Βενιζέλος

Τον Απρίλιο του 1932, τέσσερα χρόνια πριν αφήσει την τελευταία του πνοή στο Παρίσι, είχε φροντίσει να γράψει τον επικήδειό του, ώστε κάποιος Έλληνας θα εκφωνούσε την ημέρα της κηδείας του και φυσικά έτσι έγινε. Στο γραπτό του κείμενο είχε σκιαγραφήσει το πολιτικό του πορτρέτο και ολοκληρωνόταν ως εξής:

«....Ίσως ο Ελ. Βενιζέλος έκαμε πολλά σφάλματα, αλλά ποτέ δεν του απέλειψε το θάρρος, ποτέ δεν υπήρξε μοιρολάτρης, διότι δεν επερίμενε ποτέ από την μοίραν να ίδη την χώραν του προηγμένην, αλλά έθεσεν εις την υπηρεσίαν αυτής όλον το πυρ, το οποίον είχε μέσα του, κάθε δύναμιν, ψυχικήν και σωματικήν».

Κείμενο δικό του, που διαβάστηκε στην κηδεία του. Ο σημαντικός άνθρωπος και ηγέτης Ελευθέριος Βενιζέλος γεννήθηκε το 1864 στις Μουρνιές του Νομού Χανίων στην Κρήτη. Ένα κέντρο στα Χανιά διασώζει

τη μνήμη της μεγάλης πολιτικής προσωπικότητας του 20^{ου} αιώνα. Είναι το Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Μελετών «Ελευθέριος Βενιζέλος» που δημιουργήθηκε και συστάθηκε το Μάρτιο του 2000, 64 χρόνια μετά τον θάνατό του και είναι αφιερωμένο στη ζωή, στο έργο και στην εποχή του μεγάλου πολιτικού. Βασική αποστολή του είναι να συμβάλει σε εκπαιδευτικές δράσεις ώστε να γίνει γνωστή η ιστορία της χώρας μας.

Γενικός διευθυντής του Εθνικού Ιδρύματος είναι ο κ. Νικόλαος Παπαδάκης, ο οποίος προσπαθεί με ιδιαίτερη φροντίδα να γνωρίσουν οι νέοι Έλληνες και ιδιαίτερα οι μαθητές των σχολείων (δημοτικών, γυμνασίων και λυκείων) με εκπαιδευτικά προγράμματα, την ιστορία της χώρας μας και παράλληλα τη ζωή και το έργο του «...αληθινού άνδρα, που είχε το μεγάλο θάρρος και την αυτοπεποίθησιν δια το καλό του λαού τον οποίον εκλήθη να κυβερνήσει» είχε πει σε ένα ετήσιο μνημόσυνο στα Χανιά ο Κωνσταντίνος Τσάτσος.

Το όραμά του πάντα επίκαιρο

Σήμερα, όσο ποτέ άλλοτε, οι λαοί αναζητούν πρότυπα δημιουργικών και δημοκρατικών διακυβερνήσεων. Ο Ελ. Βενιζέλος ήταν ένας εμπνευσμένος ηγέτης, που κατόρθωσε να αλλάξει τη μοίρα του λαού του. Παρέλαβε μια χώρα φτωχή, ταπεινωμένη, φοβισμένη, όπως ήταν η Ελλάδα το 1910, και της προσέφερε την εθνική ολοκλήρωση. Μέσα σε μια δεκαετία η «Ελλάδα της Μελούνας» απέκτησε διεθνές κύρος και μεταβλήθηκε σε ισχυρό παράγοντα και σεβαστό συνομιλητή με τους ισχυρούς της Γης. Χάρη στο μοναδικό διπλωματικό του ταλέντο, η Ελλάδα κατόρθωσε να διπλασιάσει τα εδάφη της και τον πληθυσμό της. Και αργότερα, με τη συμμετοχή στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό της Αντάντ, πρωταγωνίστησε στη διεθνή πολιτική σκηνή και πέτυχε το θρίαμβο των Σεβρών, ώστε να μεγαλώσουν τα Ελληνικά εδάφη. Έτσι δημιουργήθηκε η Ελλάδα των...

δύο ηπείρων και των πέντε θαλασσών!!!

Αλλά ακόμη και όταν, με αποκλειστική ευθύνη των αντιπάλων του που τον διαδέχθηκαν στην εξουσία, ο ελληνισμός οδηγήθηκε στη Μικρασιατική Καταστροφή, ο Βενιζέλος στάθηκε όρθιος και πέτυχε στη Λωζάννη να περισώσει ότι μπορούσε να περισωθεί.

Σημαντικό έργο του, επίσης, ήταν η δημιουργία ενός σύγχρονου κράτους στη χώρα μας, με φιλελεύθερο πολίτευμα και με ίδρυση κρατικών και κοινωνικών θεσμών για το καλό του πολίτη. Αυτοί οι θεσμοί υπάρχουν και επιβιώνουν μέχρι σήμερα. Αναδείχθηκε σ' έναν σημαντικό και σπουδαίο ηγέτη που είχε σκοπό την προοδευτική και δημιουργική κατάσταση της χώρας μας ώστε να ωφελείται ο κάθε Έλληνας.

Πέτυχε ακόμη να δημιουργηθεί ένα σύγχρονο κοινοβούλιο, παρόμοιο με των άλλων πολιτισμένων χωρών.

Εθνικό Ίδρυμα.

Σκοπός του Εθνικού Ιδρύματος Ε. Βενιζέλος (που στεγάζεται στο σπίτι του στη Χαλέπα Χανίων που έχει αποκατασταθεί) δεν είναι μόνο να τιμηθεί η μνήμη του, αλλά παράλληλα να μελετηθούν σε βάθος η ζωή, το έργο και η

σπουδαία προσπάθειά του που βοηθούσε τόσο πολύ την Ελλάδα, ώστε να αναδειχθεί πάλι κοινωνικά, πολιτιστικά και οικονομικά, όσο γινόταν.

Ο κ. Ν, Παπαδάκης, επιδιώκει παράλληλα να φέρει με τις δραστηριότητές του το Ίδρυμα πιο κοντά στις νεότερες γενιές στην προσπάθεια για δράση, γνώση, επιτυχία και δημιουργία. Και, φυσικά γνωριμία της ιστορικής κληρονομιάς του Κρητικού Πολιτικού.

Ίσως κι εμείς οι Συριανοί πρέπει να είμαστε υπερήφανοι γιατί ένας τόσο σπουδαίος και σημαντικός Έλληνας πολιτικός οφείλει τη γνώση και την παιδεία του στο πρώτο Γυμνάσιο της Ελλάδας, όπου εφοίτησε. Στο Γυμνάσιο Σύρου.

Οικία Μουσείο

Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννου

Από την κ. Μαρία Ρώτα

«Ένας από τους ωραίους και περίβλεπτους Ιερούς Ναούς που κοσμούν την Ιερά μας Μητρόπολη είναι και ο Ιερός Ναός του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, Ποσειδωνίας Σύρου...». Είχε γράψει ο Μητροπολίτης μας κ. Δωρόθεος Β΄ τον Απρίλιο του 2003 στο βιβλίο του Α. Λουϊζίδη που θέλησε να εκδώσει η οικογένειά του, στη μνήμη του.

Το ιστορικό του Ναού.

Στην Ποσειδωνία, που ήταν και είναι ένα από τα ωραιότερα προάστια της Σύρου, που από τον 19ο αιώνα είχε υποδεχθεί εύπορες Συριανές οικογένειες που οικοδόμησαν πανέμορφες επαύλεις θέλησαν να ανεγείρουν και ένα ναό για τις θρησκευτικές τους ανάγκες. Και φυσικά η επιθυμία τους έγινε αποδεκτή από τον Δήμο Σύρου και με δικές τους προσφορές και χορηγίες η Ποσειδωνία απέκτησε έναν περίβλεπτο Ναό του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου.

Η ανέγερση του Ι. Ναού της αποκεφαλίσσεως του Αγίου Ιωάννου, (όπως έγραψε ο αείμνηστος Αριστείδης Λουϊζίδης), άρχισε το 1868 και οφείλεται στην γενναία συνδρομή των αδελφών Ζαννή και Θεμιστοκλή Πετροκοκκίνου και του Γεωργίου Ε. Βέλτσου.

Παράλληλα πολλοί κάτοικοι της Ποσειδωνίας προσέφεραν τις δικές τους χρηματικές εισφορές. Τα εγκαίνια του Ναού έγιναν στις 26 Σεπτεμβρίου 1871. Είναι ο τρίτος ορθόδοξος Ναός που κτίστηκε σε οικισμό εκτός Ερμούπολεως μετά το 1821.

Ο πρώτος είναι ο Ναός του Προφήτη Ηλία στο Πισκοπειό, 1845. ο δεύτερος είναι ο Ναός των Γενεθλίων της Θεοτόκου στα Χρούσσα, 1854.

Στις 2 Σεπτεμβρίου 1872, ο Θεμιστοκλής Ζ. Πετροκόκκινος με επιστολή τους προς τον Δήμαρχο Ερμούπολεως, δηλώνει ότι τόσο ο ίδιος όσο και ο Γεώργιος Βέλτσος: «...παραιτούνται πάσης επί του Ναού αξιώσεως δι' όσα εδαπάνησαν και εκφράζουν την επιθυμία να τεθεί και ο Ναός αυτός υπό την ιδιαιτέραν προστασίαν του Δήμου Ερμούπολεως». Αξίζει να πληροφορηθούμε, εμείς οι Συριανοί και όχι μόνο, ότι ο Θεμιστοκλής Πετροκόκκινος δεν σταμάτησε να ενισχύει οικονομικά τον Ναό. Από μια τοπική εφημερίδα του 1896 έγινε γνωστό ότι: «ο ερίτιμος συμπολίτης μας κ. Θεμιστοκλής Πετροκόκκινος απέστειλεν εκ Παρισίων, όπου διαμένει, τρισχίλια χρυσά φράγκα υπέρ του εξωραϊσμού του Ναού.»

Ο σπουδαίος αυτός άνθρωπος επιθυμούσε, ο Ναός να έχει πλήρη λειτουργική και εκκλησιαστική αυτάρκεια. Κατά την περίοδο 1907 – 1911 απέστειλε από την Αγία Πετρούπολη βαρύτιμα ιερά άμφια και πολύτιμα ιερά σκεύη και εκκλησιαστικά είδη ρωσικής προέλευσης.

Μεταξύ των κειμηλίων του Ναού είναι και εκδόσεις βιβλίων Βενετίας του έτους 1864. Ίσως, αξίζει κάποια στιγμή, εμείς οι απλοί άνθρωποι να ενημερωθούμε και να γνωρίσουμε όλες αυτές τις σημαντικές προσφορές του 19ου αιώνα.

Το πλέον σημαντικό είναι η ευεργεσία αυτού του σημαντικού ανθρώπου του Θ. Πετροκόκκινου συνεχίστηκε και μετά τον θάνατό του. Υπάρχει επιστολή των εκτελεστών της διαθήκης του, της Βιργινίας Σ. Κρίνου και Ι. Πετροκόκκινου που μεταξύ άλλων γράφουν: «....θα καταθέσωμεν παρά την Εθνική Τραπέζη της Ελλάδος το ποσόν των εξήκοντα χιλιάδων δραχμών επ' ονόματι του Ναού επί διαρκή καταθέσει προς συντήρησιν αυτού...»

Προτομές των Κτητόρων.

Μέσα στο προαύλιο της εκκλησίας απέναντι από την είσοδο της επάνω σε κίονα που τον επιστέφει κορινθιακό κιονόκρανο, είναι τοποθετημένη η προτομή του Θεμιστοκλή Πετροκόκκινου με εγχάρακτη επιστολή: «Θεμιστοκλής Ζ. Πετροκόκκινος ο πλουσίως την σχολήν ιδρύσας, αϊδίω την μνήμην του». Στην πίσω πλευρά είναι το όνομα του καλλιτέχνη: «Γεώργιος Μπονάνος εποίη»

Βορειοδυτικά του Ναού δεύτερη μαρμάρινη προτομή κοσμεί τον περίβολο του Ναού. Γλυπτό εξαιρετικής τέχνης με δημιουργό τον Γ. Βιτάλη. Εγχάρακτη επιγραφή αποκαλύπτει την ταυτότητα του: «Γεώργιος Βέλτσος κτήτωρ του Ιερού Ναού 1810 – 1888».

Ο Θ. Πετροκόκκινος, μέγας ευεργέτης του Ναού μαζί την Αιμιλία Σαλβάγου, το 1896 προσέφεραν οικοπεδικής έκταση στην οποία με έξοδα του Θ. Πετροκοκκίνου κτίστηκε το Δημοτικό Σχολείο Ποσειδωνίας.

Κυριακή 31 Ιουλίου 2016

Ο ιερέας του Ναού π. Χριστόφορος Παπανικολάου αισθάνθηκε την ανάγκη, με την ευχή της εκκλησίας, να τιμήσει την μνήμη των κτητόρων και ευεργετών του Ιερού Ναού του Αγίου Ιωάννου Ποσειδωνίας.

Με ιδιαίτερη φροντίδα από τον ιερέα, έγινε το μνημόσυνο για τους μεγάλους ευεργέτες του Ναού: Ζαννής Α. Πετροκόκκινος, Γεώργιος Ε. Βέλτσος και Θεμιστοκλής Πετροκόκκινος. Αυτοί οι άνθρωποι εργάστηκαν, αγάπησαν και προσέφεραν ώστε να δημιουργηθεί ο «Οίκος του Θεού και των Αγίων».

Υ.Γ: αϊδίω: αϊδιος ή αείδιος = αιώνιος – παντοτινός.

Οι πληροφορίες από το βιβλίο του Α. Λουϊζίδη «Ιερός Ναός Αγίου Ιωάννη Ποσειδωνίας – Σύρου»

Ι. Ναός Αγίου Ιωάννη

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΤΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΡΟΛΟΓΙΟ

ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Του Στέλιου Παπουτσά

Από το 1861, ίσταται υπερήφανο και επιβλητικό στη θέση του, το Δημοτικό Ωρολόγιο της Ερμούπολης. (Το Ρολόι). Επιδεικνύει την ιστορική καταγωγή του. Είναι και αυτό ένα από τα θαυμαστά οικοδομήματα που άφησαν από το πέρασμά τους, οι πρόσφυγες και μετανάστες. Εκείνοι οι ονειροπόλοι και δημιουργικοί άνθρωποι, οι οποίοι ευτυχώς, οι ιστορικές συγκυρίες τους ώθησαν προς το νησί μας. Και ονοματοδοθήκανε Συριανοί. Και δημιούργησαν, κατά την βεβαρημένη εθνικώς τότε εποχή, την λαμπιρίζουσα Ερμούπολη. Τότε στήθηκε και το παρών Ωρολόγιο, με δωρεά του Κ. Πλατή.

Η λεπτότητα και το αέρινο ύφος του Ωρολογίου, εξωτερικεύει κομψότητα και αρχοντιά. Απέριπτο στην κατασκευή του, προσδίδει ύφος νηφαλιότητας, ενώ ταυτόχρονα εκφράζει μία επιθυμία να ξεφύγει προς τον ουρανό. Να πετάξει. Αυτό επέλεξε ο Αρχιτέκτων κατασκευαστής του.

Ως προς την τωρινή φευγαλέα του, σιωπηλή παρουσία, ενδεχομένως να οφείλεται στην λειτουργική αδράνειά του. Νοιώθει την απρόσφορη ζωή του. Ο μηχανισμός του (Γερμανικής κατασκευής), η καρδιά του, έπαυσε από καιρό να λειτουργεί. Και έγινε μουσειακό μνημείο.

Η αρχή του κακού, συνέβη την πρώτη ημέρα του Γερμανικού βομβαρδισμού. Στις 22 Απριλίου 1941. Δύο βόμβες στον λιθόστρωτο δρόμο, διέκοψαν την ανάσα του. Απεκατεστάθει η λειτουργία του το έτος 1949, δια μικρό διάστημα, δια να σιωπήσει και πάλι. Μετά καιρό, η δυσaréσκεια που επικρατούσε στους κατοίκους, μετετράπει σε ευφροσύνη, το έτος 2008, όταν ξανά τους συντρόφευσε το Ρολόι τους με την κινητικότητα τους. Κυρίως με τους ήχους του. Με την ηχητική παρουσία του.

Ο μηχανισμός του απέδιδε ήχο. Και ήταν έντονος, ώστε να μεταφέρεται μακριά και να καλύπτει την πόλη. Και δεν ήταν μόνο ισχυρός, αλλά και πολλαπλός και ποικίλος. Επιτυγχανόμενος από διαφορετικές καμπάνες.

Η τακτική του ήταν η εξής: Κτυπούσε αρχικώς τα τέταρτα της ώρας, με τέσσερες ήχους, ακολουθούσαν οι μισές ώρες, με έναν και κατόπιν πανηγυρικώς οι ώρες, με τέσσερες προειδοποιητικές προ των ήχων της κυρίως ώρας. Ηχητική φλυαρία.

Ο καθείς αντιλαμβάνεται την συνεχή ηχητική παράσταση του Ωρολογίου, αλλά και την δυσaréσκεια των εγγύς γειτόνων κατά

νυκτερινές ώρες. (Τότε δεν διεκόπτετο η ηχητική λειτουργία). Ιδίως την ενοχλητική παρεμβολή, από της ενδεκάτης νυκτερινής ώρας. Με τις μισές τα τέταρτα, τις προειδοποιητικές και τις ευάριθμες της δωδεκάτης και ότι ακολουθούσε. Όμως ο κόσμος τότε ήταν ανεκτικός και ήρεμος. Ο σημερινός ευάλωτος δεν είχε εμφανισθεί.

Το Ωρολόγιο εφιλοξενείτο εξ αρχής στον αύλειο χώρο του παλαιού 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου. Όταν το 1931 απεφασίσθη η ανέγερση του νέου κτιρίου, το σχέδιο προσαρμόστηκε προς το υπάρχον Ωρολόγιο, ώστε το τελευταίο να δεσπόζει και πάλι στον αύλειο χώρο.

Έτσι, το Ωρολόγιο επί σειρά ετών και μέχρι σήμερα, συντρώφει και συντροφεύει τα μικρά παιδιά του Σχολείου. Ζει μαζί τους. Συνεορτάζει στις εκδηλώσεις τους. Χαροποιείται από τις χαρούμενες φωνούλες τους και τα άσκοπα τσιρίγματά τους. Ιδίως στα αναστάσιμα διαλείμματα. Τότε που μετουσιώνονται όλα σε χαρά Θεού. Μέχρι να ακουστεί το καταραμένο κουδούνι. Που κόβει το νήμα της ανείπωτης χαράς. Τότε, παράξενα, για μια στιγμή οι φωνούλες δυναμώνουν. Για να επικρατήσει η πνιγερή σιωπή. Σε λίγο θα ακουστεί το κτύπημα της βέργας της Δασκάλας, πάνω στην έδρα. Για να προσέξουν τα παιδιά και να ξεχάσουν το «τίποτα» που έκτιζαν στο διάλειμμα. Εκεί κάτω, υπό τη θωριά του υψηλού συντρόφου τους. Και εκείνος, ίσως να μελαγχολούσε, που έχανε την χαρούμενη παιδική συντροφιά.

Μα αυτή η μελαγχολία δυνάμωνε, όταν τον άφηνε πια μόνο, στις υποχρεώσεις του. Να ηχεί και να μετρά τον διανυόμενο χρόνο, που τελειωμό δεν είχε. Ιδίως κατά το νυκτερινό πέρασμά του. Ένοιωθε φρουρός, μη ξεχαστεί και δεν αφήσει τον χρόνο να περάσει.

Σήμερα, το παλαιό ρολόι στέκεται εκεί υπερήφανο να επιδεικνύει την ιστορική αρχοντική καταγωγή του. Αμέτοχο στην χρονική πορεία.

Ένα φως τη νύκτα επιβεβαιώνει την ύπαρξη του, αποδίδοντας προς αυτό κάποια τιμή, που του ανήκει. Δια την μακροχρόνιο και ωφελιμιστική προσφορά του.

Το Δημοτικό Ωρολόγιο της Ερμούπολης είναι ακόμη εκεί. Και μας κοιτά αποζητώντας και το δικό μας βλέμμα. Είναι εκεί στην «ιώνια» θέση του. Προβάλλοντας τη σιωπηρή παρουσία του. Υπενθυμίζοντας και το πέρασμα της άλλης Ερμούπολης. Εκείνης. Που απομακρύνεται.

Το Δημοτικό Ρολόι εικονίζεται παράπλευρα του παλαιού 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου, όπως διαμορφωνόταν ο χώρος τότε, προ του 1931, ότε ανηγέρθη το σημερινό κτίριο. Φωτ. Από τη Συλλογή «ΕΝΘΥΜΙΟΝ» του Μαν. Ελευθερίου.

Το Δημοτικό Ρολόι όπως προβάλλεται σήμερα. Εντός του αύλιου χώρου του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου. Σιωπηλό, επιβλητικό, με την ιδιαίτερη απλή λεπτή και αέρινη αισθητική του. Μια μακρόχρονη παρουσία στην ιστορική Ερμούπολη.

Ερμουπολίτικες Πρωτιές – Β΄

Από το Χρήστο Θανόπουλο

Συνέχεια από το προηγούμενο..

Η Σύρος το μικρό νησί, με πληθυσμό μόλις 4.000-5000 ψυχές προεπαναστατικά, μέσα από μια δύσκολα επαναλήψιμη ιστορική συγκυρία και ιδιοτυπία (γαλλική προστασία, ουδετερότητα, συρροή προσφύγων), αναδείχτηκε στο **κύριο εμπορικό και ναυτικό κέντρο** του πρώιμου ελληνικού κράτους. Για 35 χρόνια (1825-1860) η Ερμούπολη ήταν το **πρώτο** με διαφορά **λιμάνι** και για όλο τον 19ο αιώνα, παρέμεινε **μία από τις μεγαλύτερες ελληνικές πόλεις**. Οι εξαθλιωμένοι πρόσφυγες, Κυδωνιάτες, Χιώτες, Ψαριανοί, Κασιώτες που συρρέουν τα πρώτα επαναστατικά χρόνια, φέρνουν μαζί τους το όραμα μιας νέας κοινωνίας. Η Αντιβασιλεία του Όθωνα (1833) διαίρεσε το νεοσύστατο ελληνικό κράτος σε νόμους και όρισε την Ερμούπολη πρωτεύουσα του νομού Κυκλάδων, δίνοντας της εξ αρχής ξεχωριστή θέση την ελληνική επικράτεια.

Στα χρόνια της ακμής αλλά και αργότερα, κατείχε πολλές πρωτιές, τις οποίες θα σταχυολογήσουμε ενδεικτικά.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ανάλογη είναι η βιομηχανική ανάπτυξη στην Ερμούπολη. Η πρώτη βιομηχανία που ακμάζει στη Σύρο είναι η κατεργασία δερμάτων, που ξεκινά από το 1828 με τους Π. Καλουτά και Ε. Σαλούστρο. Το 1876 τα έξι από τα επτά μεγάλα ελληνικά βυρσοδεψία εντοπίζονται στην Ερμούπολη. Είναι μεγάλες οι εξαγωγές των συριανών σολοδερμάτων, τα οποία είναι γνωστά ως τα **καλύτερα της Ανατολής**. Η επεξεργασία σιδήρου εκτοξεύεται με την ίδρυση του εργοστασίου της «Ελληνικής Ατμοπλοΐας», η οποία συντελεί στην κατασκευή μηχανών, λεβήτων, πυροβόλων, καπνοδόχων, κ.α. Συνυπάρχουν άλλα μικρότερα εργοστάσια. Άλλοι σημαντικοί κλάδοι είναι η αλευροβιομηχανία, βαμβαουργία (η Ερμούπολη ονομάζεται Manchester της Ελλάδας), σαπωνοποιία, βιομηχανίες πυρείων, πίων, ποτών, κρασιών, σχοινιών, πήλινων σκευών, πιάτων, κτενών, φουλαριών, κ.α. Πολλά προϊόντα της Ερμούπολης είχαν τιμηθεί στην έκθεση των «Ολυμπίων», που γινόταν από το 1858 κάθε τέσσερα χρόνια στην Αθήνα, αλλά και σε διεθνείς εκθέσεις, όπως του Λονδίνου (1851).

Τα συριανά λουκούμια είναι από τα καλύτερα της Ελλάδος και έχουν αποσπάσει διεθνείς διακρίσεις. Ήταν γλύκισμα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (λουκούμ αραβική λέξη), την τεχνική παρασκευής του οποίου εισήγαγαν στην Ερμούπολη Χιώτες «ζαχαροποιοί» (Σταματελάκης, Αφοι Δαπόλα, Κουντούρης, Πάσσαρης, κ.α.) Η ζαχαροπλαστική της Ερμούπολης θεωρείται και σήμερα από τις καλύτερες της Ελλάδος.

Πολλές συριανές βιομηχανίες έκλεισαν με την έκρηξη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, αφού είχε ήδη προηγηθεί μακρά πτωτική πορεία, μετά την άνθιση του Πειραιά και των άλλων βιομηχανικών κέντρων της Ελλάδος. Το τελευταίο κλωστοϋφαντουργείο της Πειραιϊκής- Πατραϊκής έκλεισε το 1992 και το πλεκτήριο Τερλάννα επέζησε για 20 χρόνια ακόμη.

Το 1879 γίνεται η **πρώτη οργανωμένη απεργία** στον ελλαδικό χώρο με τη συμμετοχή 400 εργατών από τα ναυπηγεία και τα βυρσοδεψεία.

Τα καταστήματα της Ερμούπολης συναγωνίζονταν τα ευρωπαϊκά σε πολυτέλεια, εισάγοντας εμπορεύματα από Ευρώπη, Ιαπωνία, Η.Π.Α., με είδη ένδυσης, υπόδησης, διατροφής, τσιγάρων, κ.α.

ΔΗΜΑΡΧΟΙ

Είναι η μοναδική ελληνική πόλη, όπου γίνεται άριστη διαχείριση των εισπραττόμενων φόρων και είναι καθοριστική η συμβολή, τόσο των αρχών, όσο και των πολιτών, σε κοινωφελή έργα που αναβαθμίζουν την Ερμούπολη. Οι δήμαρχοι, οι περισσότεροι πετυχημένοι έμποροι, συναγωνίζονται ποιος θα εξωραΐσει την πόλη με τα περισσότερα δημοτικά έργα, προσφέροντας κάποιοι ακόμη και την αμοιβή τους. Δήμαρχοι όπως οι Πρασσακάκης, Ράλλης, Τσιροπινάς, Πετρίτζης κ.α. είχαν μοναδικό σκοπό την προκοπή του τόπου. Κορυφαίος υπήρξε ο Δήμαρχος Δημήτριος Βαφειαδάκης (1804-1898), αυτοδημιούργητος έμπορος, βιομήχανος, πλοιοκτήτης, τραπεζίτης, έξι φορές δήμαρχος Ερμούπολης. Είναι ο δήμαρχος των μεγάλων έργων με κυριότερα την ανέγερση του δημαρχείου, την αναθεώρηση του σχεδίου πόλεως και την ανέγερση Μνημείου Εθνικής Παλιγγενεσίας(πλατεία Αγ. Νικολάου), του **πρώτου ανάλογου μνημείου στον ελληνικό χώρο** (1888). Χρηματοδότησε αλλά και συμμετείχε σε εκστρατεία για την απελευθέρωση της Χίου (1827) και με δάνειο ένα εκατομμύριο δραχμές χρηματοδότησε την Κρητική Επανάσταση του 1866. Αγόραζε πτωχευμένα εργοστάσια σε πλειστηριασμούς, τα νοίκιαζε σε νέους επιχειρηματίες στους οποίους παρείχε δάνεια για να τα ανασυγκροτήσουν.

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ

Η Ερμούπολη σαν οικιστικό σύνολο διατηρήθηκε σχεδόν αλώβητη και έτσι σήμερα βλέπουμε τη μοναδική ελληνική πόλη του 19ου αιώνα, που έχει διατηρηθεί ολόκληρη. Καμία ελληνική πόλη δεν παρουσιάζει τόσο ομοιόμορφη χρονικά και τυπολογικά αρχιτεκτονική εικόνα. Η πρώιμη και έντονη οικονομική της ανάπτυξη, οι επαφές με τα ευρωπαϊκά κέντρα και η προσέλευση Γερμανών και Ιταλών αρχιτεκτόνων κυρίως, συντέλεσαν στο να δημιουργηθεί ένας αρχιτεκτονικός ρυθμός, συγκεκριασμός νεοκλασικού και ρομαντικού, σύμφωνος με τις αρχές του «Ρομαντικού Κλασικισμού».

Ο Weiler ανέλαβε να διορθώσει και να τροποποιήσει το αρχικό ρυμοτομικό σχέδιο Ερμούπολης των Weber και Schaubert. Εφαρμόστηκαν για τις απαλλοτριώσεις και τον τρόπο οικοδομής κτιρίων, ορισμένα άρθρα από τα ανάλογα διατάγματα του 1836 στο σχέδιο της πόλης των Αθηνών. Υπάρχει έλλειψη χώρου και πρασίνου, γι αυτό έγιναν κατεδαφίσεις και δόθηκε μεγάλη σημασία στις 3 πλατείες του ρυμοτομικού σχεδίου (Μιαούλη, Αλάνα, Μπαμπαγιώτου). **Η πλατεία Μιαούλη (πρώην Όθωνος και Λεωτσάκου) είναι μία από τις μεγαλύτερες και ωραιότερες της Ελλάδος.** Δενδροφυτεύτηκε το 1855 και πλακοστρώθηκε με μαρμαρόπλακες Τήνου το 1868. Τα κτίρια που έδωσαν σιγά- σιγά μορφή στην πλατεία, άρχισαν να χτίζονται στα 1840-1850, με τις χαρακτηριστικές στοές που υιοθετήθηκαν στον αρχικό σχεδιασμό της, **πάνω στα πρότυπα των ευρωπαϊκών και κυρίως ιταλικών πόλεων.**

Το λαμπρότερο όλων των κτιρίων είναι το δημαρχείο (1876-1889), έργο του Γερμανού αρχιτέκτονα Ερνέστου Τσίλερ. Είναι από τα **μεγαλύτερα και σίγουρα το ωραιότερο ελληνικό δημαρχιακό μέγαρο.** Χρειάστηκε να γίνουν πολλές μεταρρυθμίσεις στα σχέδια και δόθηκε η όψη ανακτόρου, με τους δύο πύργους στα άκρα και τη μνημειακή μαρμάρινη κλίμακα. Ο πρώτος όροφος είναι τοσκανικού ρυθμού, ο δεύτερος ιωνικού και το επίπεδο του πύργου κορινθιάζοντος ρυθμού. Οι αίθουσες έχουν ξύλινα δάπεδα και οι οροφές με χαμηλά τόξα στηρίζονται σε σιδηροδοκούς, λύση που πρώτος ο Τσίλερ εφάρμοσε στην Ελλάδα. Πλούσιο αρχιτεκτονικό διάκοσμο έχει η αίθουσα συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο ναός του Αγ. Νικολάου, χτισμένος σε δεσπόζουσα θέση στα Βαπόρια, ορατός από τον επισκέπτη στο πλοίο, **«φέρει τα πρωτεία όλων των εν Ελλάδι ναών,** υπερτερών μάλιστα και της εν Αθήναις Μητροπόλεως». **Ο μεγαλύτερος ναός της Ελλάδος και ένας από τους μεγαλύτερους των Βαλκανίων.** Λαμπρός στην οικοδομή και την διακόσμηση, με δωρητές το Δήμο Ερμούπολης, τον Όθωνα, το βαρόνο Σίνα, Χιώτες και ομογενείς από Ρωσία και Κωνσταντινούπολη. Το μαρμάρινο τέμπλο του Γ. Βιτάλη είναι ένα από τα ωραιότερα του 19ου αιώνα σε σύνθεση και εκτέλεση. Ο μαρμάρινος άμβωνας του Γ. Φυτάλη είναι ίδιος με αυτόν της αθηναϊκής μητρόπολης. Ο Μυστικός Δείπνος και η Αποκαθήλωση στο τέμπλο είναι μοναδικά έργα Ρώσων καλλιτεχνών. Εκτός από τον ξυλόγλυπτο επίχρυσο επιτάφιο, τα μανουάλια, κ.λ.π., ξεχωρίζουν τα 4 ασημένια φανάρια της βασιλικής άμαξας που δώρισε η βασίλισσα Όλγα στο ναό.

Το πρώτο μεγάλο μνημειακό κτίριο εργοστασίου ήταν αυτό του σιδηρουργείου της «Ελληνικής Ατμοπλοΐας», μοναδικό στο είδος του σε ολόκληρη την Ανατολή, βασισμένο σε σχέδια Ευρωπαίων αρχιτεκτόνων και του Ιταλού Sampro.

Οι οικίες νησιωτικού ή λαϊκού τύπου, νεοκλασικού, Αθηναϊκού νεοκλασικού ρυθμού, χτίστηκαν από τα 1834 έως τα τέλη του 19ου αιώνα. Η Ερμούπολη είναι η μόνη ελληνική πόλη όπου διατηρούνται τόσες πολλές και τόσο καλοδουλεμένες τοιχογραφίες στο εσωτερικό των αρχοντικών, δημιουργίες ιταλών κυρίως ζωγράφων, επηρεασμένες συνήθως από δυτικά πρότυπα.

Οι πλακόστρωτοι δρόμοι της Ερμούπολης είτε με μαρμαρόπλακες, είτε με κυβόλιθους, τα φαρδιά πεζοδρόμια και οι θολωτοί οχετοί κάτω από τους δρόμους με τις ευρύχωρες οπές καθαρισμού, γίνονται αντικείμενο θαυμασμού όλων των ξένων επισκεπτών. Ο Faucher (1878) αναφέρει ότι οι δρόμοι της Ερμούπολης μπορούν να συγκριθούν μόνο με αυτούς της Νάπολης, Φλωρεντίας, Βιέννης. Οι Συριανές καμαρώνουν ότι περπατούν πάνω σε λιθόστρωτα, όταν οι περισσότεροι δρόμοι της Αθήνας είναι ακόμα χωμάτινοι.

Το Κρεοπωλείο- Ιχθυοπωλείο (1846) είναι το μοναδικό στην Ελλάδα κτίριο τέτοιας χρήσης. Χτίστηκε με μετοχές ιδιωτών. Μετά από έξι χρόνια έγινε δημοτικό, αφού προηγουμένως από τα ενοίκια επέστρεψαν τα χρήματα στους μετόχους. Ήταν χτισμένο στη θέση του κτιρίου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, στο λιμάνι. Ο Γερμανός περιηγητής Faucher έγραφε (1878) ότι «η Ερμούπολη μπορεί να είναι περήφανη για την Κρεαταγορά- Ιχθυαγορά, κτίρια που στερούνται και πολύ μεγαλύτερες πόλεις ακόμα και στη Γερμανία».

Τα μνημεία του Μουσουλίου, κυρίως στο παλαιό ορθόδοξο νεκροταφείο του Αγ. Γεωργίου, είναι από τα καλύτερα γλυπτικά και αρχιτεκτονικά έργα που σώζονται στον ελληνικό χώρο. Ναίσκοι, σαρκοφάγοι, ανάγλυφες επιτύμβιες στήλες, προτομές σε βάθρα ή ψηλούς κίονες και μαρμάρινα αγγεία, αποτελούν ένα μοναδικό σύνολο (1870-τέλη 19ου αιώνα).

Το προϊστορικό κρινάκι της θάλασσας κινδυνεύει πλέον με εξαφάνιση.

Επιμέλεια κ. Νινέττας Κοντογεώργη

Έχει επιβιώσει εδώ και αιώνες καταφέροντας να εμφανίζεται, κάθε καλοκαίρι, μέσα από την καυτή άμμο και να σκορπάει ένα απαλό άρωμα με τα ολόλευκά του άνθη. Το κρινάκι της θάλασσας, ένα αγριολούλουδο που φύεται στα παράλια όλης σχεδόν της Ελλάδας, κινδυνεύει με εξαφάνιση εξαιτίας της ανθρώπινης παρέμβασης.

Στη Λάρισα, όμως, η πρωτοβουλία των Ενεργών Πολιτών αποφάσισε να «υιοθετήσει» και να προστατεύσει τα λιγοστά κρινάκια της περιοχής, παραδίδοντας μαθήματα περιβαλλοντικής ευαισθησίας σε λουόμενους και παιδιά.

«Εθελοντές των Ενεργών Πολιτών Λάρισας συμμετείχαν, πριν από λίγες μέρες, στην πρώτη φάση για την προστασία του κρίνου της θάλασσας, κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η περίφραξη και οριοθέτηση των φυτών, η πληροφόρηση του κοινού με ενημερωτικά φυλλάδια και η τοποθέτηση μεγάλης πινακίδας στο χώρο της περίφραξης, με την επιγραφή «Αφήστε τα... ν' ανθίσουν», εξηγεί στο ΑΜΠΕ η εκπαιδευτικός και μέλος των Ενεργών Πολιτών Λάρισας Εύη Καλούδη.

Το συγκεκριμένο αγριολούλουδο ανθίζει και προσπαθεί να επιβιώσει στις τοποθεσίες Κάτω Σωτηρίτσα και Βελίκα του δήμου Αγιάς, πολύ κοντά στην παραλία. Συνολικά έχουν βρεθεί και καταμετρηθεί 100 μικροί πληθυσμοί του φυτού, από τους οποίους έχουν περιφραχτεί γύρω στους 40. Οι υπόλοιποι βρίσκονται διάσπαρτοι σε σημεία που κινδυνεύουν και θα γίνει, σύμφωνα με την κ. Καλούδη, μία προσπάθεια μετακίνησης και μεταφύτευσης σε προστατευμένο χώρο κάποιων από αυτούς.

«Αν και πρόκειται για ένα από τα προϊστορικά φυτά που διασώζονται μέχρι σήμερα στον ελλαδικό χώρο, εντούτοις η έλλειψη ενημέρωσης των

πολιτών κάνει δύσκολη την επιβίωσή του. Κάθε χρόνο παρατηρείται να λιγοστεύει επικίνδυνα ο αριθμός των φυτών είτε από τα αυτοκίνητα που εισέρχονται μέχρι το ύψος της παραλίας είτε από εκείνους που τα κόβουν ή ακόμα κι από την επέμβαση των μηχανημάτων Αγιάς σε περιφραγμένο χώρο.

«Ας μην ξεχνάμε άλλωστε ότι μιλάμε για ένα αγριολούλουδο που δεν χρειάζεται περιποίηση για να επιβιώσει, ούτε καν νερό. Το μόνο που θέλει είναι να μην το... πατάμε και να μην το ξεριζώνουμε και αυτό θα συνεχίσει να ομορφαίνει τις παραλίες καθαρισμού των παραλιών από τα σκουπίδια που πετιούνται κατά τη διάρκεια *επίσκεψης των λουομένων*» αναφέρει η κ. Καλούδη.

Ο δήμος Αγιάς πάντως ανταποκρίθηκε άμεσα στο αίτημα των Ενεργών Πολιτών για την τοποθέτηση πινακίδας με ενημερωτικά στοιχεία για το κρινάκι, ενώ στα τέλη Σεπτεμβρίου με αρχές Οκτωβρίου θα γίνει μεταφύτευση μεμονωμένων στελεχών του φυτού από εθελοντικές ομάδες και με τη συμμετοχή των μαθητών των σχολείων του δήμου μας, σκορπώντας το μεθυστικό του άρωμα» καταλήγει η κ. Καλούδη.

Παγκράτιο το παράλιο

Το μυθικό κρινάκι της άμμου ονομάζεται *Pancratiummaritimum* (Παγκράτιο το παράλιο) από το ελληνικό *Pancratium*- παν + κραταιός, για την υποτιθέμενη φαρμακευτική δύναμη του φυτού, (*Pandocrator*) - παντοδύναμο, και το λατινικό *Maritimum* που σημαίνει "από τη θάλασσα-ακτή". Ονομάζεται ακόμα ασφόδελος της θάλασσας, κρινάκι του Αγίου Νικολάου και νάρκισσος της θάλασσας και το συναντάμε, από τη Χαλκιδική και τη Λήμνο μέχρι το Πήλιο, τη δυτική Πελοπόννησο, τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη.

Το παγκράτιο εντυπωσιάζει για τον τρόπο που επιλέγει να φυτρώνει (αμμούδες και αμμοθίνες) και την εποχή της ανθοφορίας του, το κατακαλόκαιρο. Χρησιμοποιώντας τους ανέμους του καλοκαιριού (μελτέμια), την επίδραση των σταγονιδίων του θαλασσινού νερού, αλλά και τη νυχτερινή υγρασία της παραλίας, το παγκράτιο επιβιώνει και ευδοκιμεί στις δυσμενείς συνθήκες της παραλίας. Η επικονιάσή του επιτυγχάνεται προσελκύοντας ένα μεταναστευτικό είδος πεταλούδας της νύχτας, το *Hawkmoth* (σκώρος -γεράκι) και μόνο σε περιόδους νηνεμίας ή ασθενών ανέμων για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Οι σπόροι παρασύρονται από τους ανέμους, διανύοντας συχνά μεγάλες αποστάσεις μέσα στη θάλασσα ώσπου να βρουν κατάλληλο έδαφος όπου μπορεί να παραμείνουν έως 4-5 χρόνια θαμμένοι, μέχρι να βρουν ευνοϊκές συνθήκες για να βλαστήσουν.

Το κρινάκι σε τοιχογραφίες της Κνωσού

Το «Pancratiummilitarium», όπως όλοι οι κρίνοι, ήταν ιερό λουλούδι για τους Μινωίτες και είναι γνωστό από αρχαίες εικονογραφήσεις στην Κρήτη, στα παλάτια της Κνωσού.

Η πρώτη παράσταση του Pancratiuum αναφέρεται από τον Έβανς, ο οποίος την ανακάλυψε κατά τις ανασκαφές που έκανε στο παλάτι της Κνωσού (1896). Συγκεκριμένα, υπάρχει μια τοιχογραφία στο ανάκτορο της Κνωσού, "το μπλε πουλί", όπου στην κάτω δεξιά γωνία υπάρχει η πρώτη σωζόμενη αναπαράσταση του παγκρατίου στον κόσμο.

Όπως καταγράφεται σε στοιχεία που συνέλλεξε η κ. Καλούδη, το πρώτο πράγμα που συναντούσαν οι θαλασσοκράτορες ναυτικοί της μινωικής Κρήτης με τα ιστιοφόρα τους, γυρνώντας τις ατέλειωτες ακρογιαλιές της Μεσογείου, ήταν πλήρως ανθισμένα κρινάκια καθώς η εποχή ανθοφορίας τους συμβαδίζει με την εποχή του χρόνου που υπήρχαν ευνοϊκές συνθήκες (μελτέμια) για ιστιοπλοΐα.

Το κρινάκι της θάλασσας ήταν ένα πολύ σημαντικό φυτό για τα νησιά του Αιγαίου και το σύμβολο των ισχυρών χωρών του Μίνωα κι επιπλέον αποδεικνύει τη μοναδικότητα του Αιγαίου με αμετάβλητες οικολογικές συνθήκες από τη Μεσολιθική Εποχή μέχρι σήμερα.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ

Για την περίοδο 1/7 έως 30/9 2016

Ανώνυμος	150 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Ανώνυμος	50 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Ανώνυμος	50 €	Για τους σκοπούς του Συνδέσμου
Ιωάννης Βασιλικός	50 €	Στη μνήμη Μάρως Μακρίδου-Μπαρμπία

Το Στρατόπεδο της Σύρου – Β΄

Επιμέλεια κ. Νινέττας Κοντογεώργη

Συνέχεια από το προηγούμενο..

ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ ΣΤΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟ ΜΕ ΕΞΟΔΑ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΩΝ. ΠΡΟΤΥΠΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ ΜΕ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΠΟΥ ΤΟ ΚΑΘΙΣΤΟΥΣΑΝ ΑΝΑΛΟΓΟ ΤΩΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ. ΚΑΙ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΣΤΗΝ ΕΡΜΟΥΠΟΛΗ . ΚΑΙ ΤΙ ΑΛΛΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΓΝΩΡΙΖΕΙ ΚΑΘΕ ΣΥΡΙΑΝΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΤΗΣ ΣΥΡΟΥ.

Από το 1934 και έπειτα τα κτίρια παραχωρήθηκαν στο Υπουργείο Εθνικής Αμύνης και λειτούργησαν αρχικά ως Σχολή Εφέδρων Αξιωματικών και αργότερα Σχολή Μονίμων Υπαξιωματικών, Τάγμα Πεζοναυτών 521, Τάγμα Πεζικού 288 και 291 και Τάγμα Εθνοφυλακής Ερμούπολης. Στην έκθεση παρουσιάζονται ευρήματα από τον 2ο Παγκόσμιο πόλεμο (και Ιταλικά αντικείμενα) και υλικό απ τις στρατιωτικές σχολές, φωτογραφίες, προσωπικά είδη, στρατιωτικά εξαρτήματα, κείμενα, το στρατιωτικό ημερολόγιο του 1940 του Λοχαγού Ζαφείρη Απόστολου -από τον οποίο πήρε το όνομά του το στρατόπεδο-, γράμματα στρατιωτών, έντυπα της Συριανής Εφημερίδας “Θάρρος” κ.α.

Η Near East Relief έβαλε στόχο την οικοδόμηση ενός σχολείου ορφανοτροφείου με κοιτώνες, αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια και χώρους παιχνιδιού. Η Near East Relief προσέλαβε ενήλικες πρόσφυγες για να βοηθήσουν στην οικοδόμηση των νέων εγκαταστάσεων, αλλά το μεγαλύτερο μέρος της εργασίας έγινε από τους μελλοντικούς κατοίκους του. Αρχικά τα ορφανά της Near East Relief έμεναν σε σκηνές ενώ παράλληλα βοηθούσαν στο χτίσιμο των νέων σπιτιών τους. Τα ορφανά και οι πρόσφυγες έσκαψαν και 14 μαγκανοπήγαδα για να παρέχουν νερό για το ορφανοτροφείο. Μόλις ολοκληρώθηκε, το ορφανοτροφείο στο Σύρου στέγασε κατευθείαν από 2.200 έως 3.000 παιδιά. Η ομάδα αποτελούνταν εξίσου από παιδιά, Αρμενίων και Ελλήνων. Ως ένα από τα μεγαλύτερα ορφανοτροφεία στο σύστημα της Near East Relief, η Σύρα πρόσφερε περισσότερα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης από οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση. Παρά την κάπως γρήγορη διαδικασία δημιουργίας του ορφανοτροφείου στη μέση μιας προσφυγικής κρίσης, η εκπαίδευση ήταν υψίστης σημασίας. Οι εργαζόμενοι της Near East Relief πραγματοποίησαν μια προσεκτική

έρευνα των τοπικών συνηθειών στην Ερμούπολη και τον Πειραιά ώστε να επιλέξουν να προσφέρουν προγράμματα προσαρμοσμένα στις τοπικές ανάγκες.

Δημοφιλή θέματα για τα αγόρια περιλάμβαναν ηλεκτρονικά, κατασκευή επίπλων, μεταλλουργία, και υδραυλικές εγκαταστάσεις. Τα κορίτσια μάθαιναν τις δεξιότητες του νοικοκυριού και είχαν τη δυνατότητα να σπουδάσουν νοσηλευτική ή διδασκαλία. Μέχρι το 1924, στη Σύρο λειτουργούσε ένα λειτουργικό νοσοκομείο με ένα πλήρες πρόγραμμα νοσηλευτικής. Βασικά μαθήματα δημοτικού σχολείου διδάσκονταν στα ελληνικά.

Οι μορφωτικές υπηρεσίες του Ορφανοτροφείου ήταν ποικίλες και πρότυπες για τα δεδομένα της εποχής. Λειτουργήσε μέσα εξατάξιο και διθέσιο σχολείο, όπως και ξεχωριστά ειδικευμένα τμήματα για την επαγγελματική αποκατάσταση των τροφίμων (κέντημα, βιβλιοδεσία, η τέχνη του παπουτσιού κ.λπ.). Στα παιδιά δινόταν η ευκαιρία αργότερα να σπουδάσουν στο γυμνάσιο και στο πανεπιστήμιο του νησιού. Πολλές μαρτυρίες προσφύγων πρώτης και δεύτερης γενιάς που μαθήτευσαν εκεί μιλούν για το υψηλό επίπεδο στην εκπαίδευση, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και στην υγιεινή.

Τα αγόρια εργάστηκαν με εισαγόμενο εξοπλισμό και προμήθειες. Η Near East Relief έστειλε σπόρους από την Αμερική για να συμβάλει στην αναζωογόνηση της ελληνικής γεωργίας. Τα αγόρια ανέπτυξαν μια πλούσια ποικιλία λαχανικών με μεγάλη διάρκεια ζωής.

Συμπεριλαμβάνονταν λάχανα, ραπανάκια, πατάτες.

Το αγρόκτημα συνέβαλε στο να είναι το ορφανοτροφείο αυτόαρκες, ενώ κατάρτιζε τους διαμένοντες για ένα μέλλον στη γεωργία. Τα αγόρια εκπαιδεύτηκαν επίσης σε εισαγόμενα ζώα, συμπεριλαμβανομένων των αμερικανικών, κότες και αγελάδες. Έμαθαν για την εκτροφή ζώων για την αναπαραγωγή τους. Μέσα από την προσεκτική κτηνοτροφία, οι νέοι γεωργοί έκτρεφαν ζώα που θα παρήγαγαν περισσότερο γάλα, κρέας, αυγά και από τους προγόνους τους.

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1920 «η Αμερικανική Σχολή», όπως οι Έλληνες το ονόμαζαν, είχε αποκτήσει εξαιρετική φήμη στην Ελλάδα. Οι ντόπιοι αγρότες ζητούσαν να στείλουν τους δικούς τους γιους να σπουδάσουν στη Σύρο. Ήταν επίσης το τελευταίο ορφανοτροφείο της Near East Relief. Δεδομένου ότι οι εργασίες της Near East Relief πλησίαζαν στο τέλος τους το 1929, η Σύρος συνέχισε να εστιάζει στην εκπαίδευση, ενώ τα άλλα ορφανοτροφεία είχαν ως προτεραιότητα την επανατοποθέτηση στην αγορά εργασίας.

Μέχρι το 1930, παιδιά 7.000 Ελλήνων και Αρμενίων είχαν ζήσει και σπουδάσει στη Σύρο.

Το ίδρυμα λειτούργησε μέχρι και το 1929, ενώ αργότερα έγινε στρατόπεδο. Σήμερα εκθέτονται φωτογραφίες και εκθέματα από την καθημερινή ζωή του ιδρύματος, σε ένα μικρόμουσειακό χώρο μέσα στο στρατόπεδο

Πηγές. από το βιβλίο του κ. Δρόσου και κείμενα του αρχαιολόγου κ. Λευτέρη Ζώρζο (ο οποίος υπηρέτησε στο στρατόπεδο της Σύρου) Ομάδα του Syros Agenda. Near East Relief Historical Society Digital Museum, Ιστορικό Αρχείο ΕΡΤ, προσωπικές έρευνες και αρχεία.

Από τον κόσμο των φυτικών ειδών

ΤΟ ΠΑΘΑΝΘΕΣ

Γεωργίου Π. Σαρλή
Καθηγητή Πανεπιστημίου

Το Παθανθές ή Πασσιφλόρα η κυανή (***Passiflora caerulea*** L.) (αγγλ.: passion-flower) κοινώς ρολόι, ρολογιά ή ωρολόγι είναι δικότυλο, αειθαλές και αναρριχώμενο φυτικό είδος, με βλαστό ξυλώδη και πολύκλαδο που φέρει απλές έλικες. Ανήκει στην οικογένεια Passifloraceae, είναι ιθαγενές της νοτίου Βραζιλίας και εισήχθηκε το 1699 στην Ευρώπη.

Απαντάται αυτοφυές στη χώρα μας, αλλά καλλιεργείται και ως καλλωπιστικό στο ύπαιθρο, σε εσοχές και γλάστρες. Ανθίζει από Ιούνιο έως Νοέμβριο. Τα άνθη του ομοιάζουν με παράσημα και εντυπωσιάζουν ως παλιά ρολόγια τσέπης, εξού και οι κοινές του ονομασίες. Επίσης, κάθε τέτοιο ιδιόμορφο άνθος του αναπαριστά τα Πάθη του Χριστού, αφού οι πιστοί της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, από το 1610, προσέδωσαν στα μέλη του πνευματικούς συμβολισμούς.

Έτσι το κλειστό άνθος του (βομβύκιο), που περιγράφεται ως ποτό της ζωής και χορηγός τροφής και αφθονίας, συμβολίζει το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Το μισάνοιχτο άνθος του παραπέμπει στο άστρο που είδαν ανατολικά οι τρεις Μάγοι και που τους οδήγησε στο νεογέννητο Χριστό.

Τα κατ' εναλλαγήν πεντάλοβα φύλλα του υποδηλώνουν τα χέρια των διωκτών του Χριστού.

Τα πέντε σέπαλα και τα πέντε πέταλα του άνθους αλληγορούν τους δέκα μαθητές που ήταν παρόντες στη Σταύρωση, αφού απουσίαζαν ο Πέτρος που Τον είχε απαρνηθεί τρεις φορές και ο προδότης Ιούδας.

Ο ύπερος που αποτελεί το κεντρικό σπονδύλωμα του άνθους, συμβολίζει το στύλο στον οποίο ο Χριστός δέθηκε και βασανίστηκε.

Η σύντηξη των βάσεων των ανθικών μελών (υπάνθιο) τον αριθμό των καρφιών της Σταύρωσης. Οι πέντε στήμονες τις πέντε πληγές. Τα σε σχήμα κύκλου και ακτίνων νήματα των ανθέρων, το ακάνθινο στεφάνι του Πάθους.

Τέλος, το κυανό χρώμα των ανθέων συμβολίζει τον ουρανό και η των τριών ημερών διάρκεια της άνθησης των λουλουδιών του,

αλληγορεί την τριήμερη παραμονή του Χριστού ανάμεσα στους νεκρούς.

Το Παθανθές, ως φαρμακευτικό φυτό χρησιμοποιείται στη βοτανοθεραπευτική. Όμως η ανθεκτική στις χαμηλές χειμερινές θερμοκρασίες Πασσιφλόρα η σαρκόχρους (***Passiflora incarnata* L.**), είναι το είδος που η δρόγη του (αποξηραμένα φύλλα και καρποί) χρησιμοποιείται στη φαρμα-κευτική και ευρέως στην ομοιοπαθητική. Περιέχει το αλκαλοειδές (οργανική ένωση που περιέχει άζωτο) πασιφλορίνη (passiflorine) με σπασμολυτικές, καταπραϋντικές, ηρεμιστικές και τονωτικές ιδιότητες. Επιπλέον οι εδώδιμοι καρποί του, πλούσιοι σε φλαβονοειδή (υδατοδιαλυτές, ερυθρού, κυανού και ιώδους χρώματος ανθοκυανίνες), χρησιμοποιούνται ως διουρητικό και τονωτικό φάρμακο (Σαρλής, 1999).

Άλλο ένα είδος από τα αυτοφυή της ελληνικής χλωρίδας με παρόμοιες φαρμακευτικές ιδιότητες είναι η Βαλεριάνα η φαρμακευτική (***Valeriana officinalis* L.**) (γαλλ.: Herbe aux chats), Νάρδος κατά Γεννάδιο, κοινώς βαλεριάνα και αγριοζαμπούκος. Είναι πολυετές, ποώδες και ποικίλο είδος, ανθίζει από Μάιο έως Ιούλιο και η φαρμακευτική του χρήση αρχίζει από τον Μεσαίωνα.

Η δρόγη του (ρίζα, *Radix Valerianae*) χρησιμοποιείται στη βοτανοθεραπευτική, κτηνιατρική και στη φαρμακευτική ως καταπραϋντικό, σπασμολυτικό, αντιδιαβητικό, εμμηναγωγό, νευροτονωτικό και ευστόμαχο. Επίσης αποτελεί εξαιρετικό βοήθημα κατά της αϋπνίας χρησιμοποιούμενη ωστόσο χωρίς συνταγή ιατρού, αλλά και σε περιπτώσεις ταχυπαλμίας και άγχους. Όμως δεν είναι εθιστική, δεν προκαλεί εξάρτηση, η ηρεμιστική της δράση δεν επηρεάζεται από την κατανάλωση οινοπνευματωδών, δεν παρουσιάζει τις ανεπιθύμητες ενέργειες των ηρεμιστικών φαρμάκων και δύναται άριστα να συνδυαστεί με τη δρόγη της πασιφλόρα. Άλλωστε και ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων (FAO) των ΗΠΑ κατατάσσει τη βαλεριάνα στα ασφαλή προϊόντα. Τέλος, οι ρίζες της παρέχουν αιθέριο έλαιο που χρησιμοποιείται στην αρωματοποιία (Σαρλής, 1999).

Πέραν των ανωτέρω θα πρέπει να αναφερθεί, ότι τα δραστικά στοιχεία των φαρμακευτικών φυτών δρούν βραδέως και πολλές φορές χωρίς άμεσα αποτελέσματα στον ανθρώπινο οργανισμό. Οπότε δεν δύνανται με κανένα τρόπο να αντικαθιστούν τα άμεσης επίδρασης ιδιοσκευάσματα της παραδοσιακής ιατρικής.

Έτσι, σε θεραπευτική αγωγή με συνθετικά φάρμακα των φαρμακοβιομηχανιών, δεν πρέπει να προσθέτουμε δρόγη ή να τα διακόπτουμε απότομα και να τα αντικαθιστούμε με αυτή, προτού

συμβουλευτούμε ιατρό. Ιδιαίτερα αν υπάρχει ιστορικό μιας χρόνιας πάθησης ή αντιμετώπιση ενός σοβαρού προβλήματος υγείας.

Αντιθέτως, σε περίπτωση βοτανοθεραπείας θα πρέπει η δρόγη να μην είναι σε μείξη με άλλες, να μη χρησιμοποιείται σε υψηλές δόσεις, αλλά να προτιμάται το ξηρό ή υγρό εκχύλισμά της και να διασφαλίζει την ποιότητα και την ασφάλειά της, σύμφωνα με τη νομοθεσία, η επισήμανση και η συσκευασία της.

Τέλος, αν κατά τη χρησιμοποίηση δρόγης παρατηρηθούν ασυνήθιστα συμπτώματα (αλλεργίες, αίσθημα ζάλης, παροδικές ναυτίες κ.ά.), θα πρέπει να διακοπεί η λήψη της και ο ασθενής αμέσως να συμβουλευτεί / επισκεφθεί ιατρό ή κάποιο άλλο ειδικό από το χώρο της υγείας.

Passiflora caerulea L.

Valeriana officinalis L.

Ντοπιολαλιές

Επιμέλεια κ. Ανδρέα Γ. Πασσά

λαγγόνι, το	=	μεγάλο κοίλωμα εδάφους, χαράδρα
λαιμόκοψη, η	=	κόψιμο ενδύματος στο λαιμό
λακριντί, το	=	πολυλογία, κουβεντολόϊ
λαμάσα, η	=	πολυλογού, κακόγλωσση, κακεντρεχής
λαμπαδοχυτή, η	=	κομψή, καλοφτιαγμένη
λατίνι, το	=	τριγωνικό ιστίο λέμβου, τύπος λέμβου
λατσιόνα, η	=	το έθνος
λαφάζω	=	λαχανιάζω
λαχανοπίλαφο, το	=	πιλάφι με κομμάτια λάχανου
ληρί, το	=	φτερό επίδειξης πτηνών
λιγεμός, ο	=	επιθυμία
λιμά, τα	=	φλυαρίες, καλοπιάσματα
λιμασμένος, ο	=	λαίμαργος, λιμάρης
λίμπα, η	=	δεξαμενή, λάκκος
λιναρίδα, η	=	είδος βρώσιμου χόρτου
λούμπα, η	=	λάκκος, παγίδα
λουμπαρδίκι, η	=	συκιά λουμπάρδικης ποικιλίας
λουμπάρδικο, το	=	σύκο λουμπαρδίκας
λουσσού, η	=	επιδεικτική, μοντέρνα, πολυτελώς ντυμένη
λουστρέρνω	=	λουστράρω, βάφω, στιλβώνω
λυσίποινο, το	=	προσευχή άφεσης αμαρτιών

Τάκης Κυριτσόπουλος

ΤΟ ΚΑΛΑΝΤΑΡΙ ΤΟΥ 1958

Μέρος Τρίτο

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

- Επισκευάστηκε και αναπαλαιώθηκε το πρώην αρχοντικό του Α. Τσιροπινά, στο οποίο θα στεγασθεί η Νομαρχία Κυκλάδων. Μέχρι τώρα στέγαζε την Εμπορική Σχολή Σύρου.
- Επικεφαλής του Γραφείου Νομομηχανικού Κυκλάδων τοποθετήθηκε ο συριανής καταγωγής πολιτικός μηχανικός Ιωάννης Κουμέλης.
- Ανέλαβε τα καθήκοντα της η νέα διευθύντρια της Εμπορικής Σχολής Σύρου, Μαρία Σκλαβουνάκου Εμποριολόγος.
- Η διεύθυνση σπουδών της Νυκτερινής Σχολής Μηχανικών ανατέθηκε στο διευθυντή της δεξαμενής Πλοίαρχο(Μ) Β.Ν Εμμανουήλ Ψύχα και η υποδιεύθυνση στον Γυμνασιάρχη Αρρένων Μάρκο Πελοποννήσιο.
- Με θλίψη έγινε γνωστή στο νησί μας η τραγωδία της Νάξου, όπου κατά την τελευταία καταιγίδα πνίγηκαν 13 εργάτες στο χείμαρρο «Ξεριά».
- Κατέπλευσε στην Ερμούπολη με την πολυτελή θαλαμηγό του «Αριέτα» ο Συριανός εφοπλιστής Γιάννης Γρέγος.
- Θάνατος της φιλανθρώπου Ανεζούλας, χήρας του Ανδρέα Παπακανάκη, το γένος Μαστρογκιουζέπου, η οποία υπήρξε μεγάλη ευεργέτιδα του Γηροκομείου μας..
- Άφιξη του πολεμικού πλοίου «Ναυκρατούσα» προς δεξαμενισμό.
- Επέστρεψε από την Αθήνα η ιδιοκτήτρια οίκου ραπτικής Μαντελέν Μακρή κομίζουσα πλούσια κολεξιόν γυναικείων μοντέλων για τη χειμερινή περίοδο.
- Γάμος του οδοντίατρου Παύλου Λαγουδάκη και της Αφροδίτης Μακριδάκη.
- Το Εργατικό κέντρο υπέβαλε έγγραφη διαμαρτυρία προς τον Νομάρχη Κυκλάδων αναφορικά με τις καθημερινές αυξήσεις στα είδη διατροφής και μάλιστα στα εγχώρια προϊόντα.
- Θάνατος της Αικατερίνης Σιδερή, μητέρας του μικροβιολόγου της πόλης μας Αντωνίου Σιδερή.

- Ο θίασος του Γ. Χατζώκου και Μπέμπας Δόξα με πρωταγωνίστρια τη μπριόζα Σπεράντζα Βρανά έδωσε σειρά παραστάσεων.
- Κυκλοφόρησε το βιβλίο του προέδρου του Συνδέσμου Συριανών Δημήτρη Ιερώνυμου «Η νυφούλα του Αιγαίου» σε έκδοση του Συνδέσμου Συριανών Αθηνών.
- Πέθανε στις 13/9 ο μηχανικός Ε.Ν Μιχάλης Βάπτισμας.
- Το νερό, το θείο αυτό δώρο για κάθε πολιτισμένη κοινωνία, στην Ερμούπολη μεταφέρεται με μόνιπες πλανόδιες βαρέλες από διάφορα πηγάδια και πηγές, ενώ το νερό της Εταιρείας Ύδρευσης παραμένει υφάλμυρο.
- Η Φιλαρμονική του Δήμου υπό τη διεύθυνση του αρχιμουσικού Γρηγόρη Αδάμ και με επικεφαλής τον εξαίρετο κορνετίστα γιό του, δίνει κάθε Πέμπτη και Κυριακή βράδυ συναυλίες από την εξέδρα της πλατείας Μιαούλη.
- Θάνατος της Άννας Σαμοθράκη, θείας του προαλειφόμενου μελλοντικού πολιτικού Ευάγγελου Ανερούση.
- Μετατίθεται στην Αθήνα η φιλόλογος του Γυμνασίου Θηλέων Νίκη Θωμοπούλου, της οποίας η πολιτιστική δραστηριότητα στην πόλη μας υπήρξε μακροχρόνια και πολυεπίπεδη.
- Πρωτοφανές πέρασμα σμήνους τρυγωνιών στη Σύρα προς μεγάλη ικανοποίηση των κυνηγών μας.
- Αξιοσημείωτη κοινωνική δραστηριότητα επιδεικνύει ο Σύλλογος Φίλων Νυκτερινής Σχολής «Αναξαγόρα» που διευθύνεται από τους Απόστολο Σμυρνάκη και Ευάγγελο Μαυρίκο. Ο Σύλλογος βοηθά απόρους σπουδαστές να φοιτήσουν και αργότερα να αποκατασταθούν επαγγελματικά.
- Με χαρά και συγκροτημένη αισιοδοξία χαιρέτησαν οι Συριανοί στις 22/9 τον απόπλου του ναυλωθέντος φορτηγού εμπορικού πλοίου «Άγιος Νικόλαος» της Κασιακής Εταιρείας. Πρόκειται για το πρώτο παροπλισμένο στο λιμάνι μας σκάφος, το οποίο αποπλέει μετά τη μακροχρόνια δεινή ναυτιλιακή κρίση, που ταλανίζει για πάνω από δύο χρόνια τη χώρα μας.
- Με αθρόα προσέλευση φιλακόλουθων τελέστηκε η πανήγυρης των Γενεθλίων της Θεοτόκου στο ναό των Χρούσσων και στο ναΐδριο της οικογένειας Βελλίνη στο Άνω Μάννα.
- «Αγοράζοντας αρώματα από τους αδελφούς Μαλατέστα, υποστηρίζετε τους παλαιούς Συριανούς Εμπόρους»

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

- Ξεκίνησε στην περιοχή του Ξηρόκαμπου η ανέγερση των εργατικών κατοικιών.
- Κατόπιν μελέτης της Λιμενικής Επιτροπής Σύρου ανακαινίζεται το τμήμα της αποβάθρας του λιμανιού από το σιδηρουργείο Χελιδονάκη (πλάστιγγα) μέχρι την πλατεία της Ηλεκτρικής εταιρείας.
- Μοίρα βοηθητικών πλοίων του Στόλου ναυλοχεί στο λιμάνι μας. Μετά το δεξαμενισμό του μεγάλου πλωτού γερανού ανέβηκε στη δεξαμενή το πολεμικό Δεξαμενόπλοιο «Ναυκρατούσα».
- Επισκέφθηκε την Ερμούπολη και έψαλε στον Άγιο Νικόλαο ο φημισμένος ψάλτης της Ζωοδόχου πηγής Αθηνών Σπύρος Παναγόπουλος.
- Βρίσκεται στη Σύρα για διάφορες δικαστικές του υποθέσεις ο Κυκλαδίτης δικηγόρος Νικηφόρος Μανδηλαράς.
- Την Κυριακή 5/10 το απόγευμα δόθηκε στο κατάμεστο γήπεδο της Σχολής ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ ΑΣΔΕΝ και Μικτής Σύρου. Ο αγώνας έληξε ισόπαλος 1-1 και οι εισπράξεις ανέρχονταν σε 14.309 δραχμές κατατέθηκαν στην Εθνική Τράπεζα υπέρ προικοδότησης απόρων κορασίδων Σύρου.
- Λαμπρή εμφάνιση έκαναν στους πανελλήνιους κωπηλατικούς αγώνες οι λέμβοι του Ναυτικού ομίλου Σύρου.
- Στον αγώνα των τετρακώπων η λέμβος μας τερμάτισε δεύτερη με ελάχιστη διαφορά από την πρώτη, ενώ στις δίκοπες η Συριανή λέμβος κατετάγη Τρίτη. Πληρώματα των λέμβων μας ήταν: Ι. Αθυμαρίτης, Ε. Παλαιτσάκης, Δ. Ζορμπάνος, Κ. Γενάδιος, Μ. Βαρδαλάχος και Β. Πολυχρονάκης ή Τζίτζης.
- Η ευρισκόμενη στον προαύλιο χώρο του παλαιού Νοσοκομείου Σύρου προτομή του μεγάλου ευεργέτη του Νοσοκομείου Σταματίου Πρωΐου (έργο του γλύπτη Γεωργίου Βιτάλη) μεταφέρθηκε στο νέο Νοσοκομείο της πλατείας Ηρώων και παραπλεύρως αυτής, στην είσοδο θα τοποθετηθεί η φιλοτεχνημένη προτομή του νέου μεγάλου ευεργέτη του Νοσοκομείου Ιωάννη Βαρδάκα, φιλοτεχνημένη από τον γλύπτη Ι. Τόμπρα.
- Τμήμα του παλαιού Νοσοκομείου (σημερινού Καζίνο) αποφασίστηκε να παραχωρηθεί για τη στέγαση του Εθνικού Παιδικού Σταθμού.

- Ο επιφανής συμπολίτης μας Γεώργιος Βέλτσος, έφορος της Ακαδημίας Αθηνών, δώρισε στη Δημοτική μας Βιβλιοθήκη 308 τόμους αξιόλογων βιβλίων.
- Στις 8/10 ο οπωροπώλης Ε.Γ 35 ετών, εν κραιπάλη μέθης ευρισκόμενος, επιτέθηκε με μαχαίρι στον εκδορέα Φ.Κ 40 ετών, στην οδό Καποδιστρίου, κοντά στα Τρία Γεφύρια, και του κατάφερε τρία πλήγματα, εκ των οποίων το ένα πολύ σοβαρό. Ο παθών αιμόφυρτος μεταφέρθηκε στο νοσοκομείο όπου κατόπιν εγχειρίσεως διέφυγε τον κίνδυνο, ενώ ο δράστης συνελήφθη από όργανα του Β' Αστυνομικού Τμήματος.
- Εγκαινιάσθηκε ο επί της πλατείας Θεάτρου Απόλλων αίθουσα καλλωπισμού της Ουρανίας Κρίνου. Πρόκειται περί αυτοτελούς χώρου αισθητικής, ο οποίος απευθύνεται στον ωραίοκοσμο της Σύρας.
- Από τη νεαρή Α.Β 19 ετών κάτοικο Ταλάντων, υπεβλήθη μήνυση κατά του Σ.Β 36 ετών, πλανόδιου μανάβη, έγγαμου και πατέρα τριών τέκνων, για απόπειρα βιασμού και παραβίαση οικογενειακού ασύλου.
- Μετά από ανακρίσεις του διοικητή του Α' Αστυνομικού τμήματος μοιράρχου Βασιλάκη προέκυψε ότι ο δράστης γνώριζε πως ο πατέρας του κοριτσιού αναχωρούσε κάθε πρωί στις τρεις προκειμένου να μεταβεί στο παζάρι προς αγορά λαχανικών. Παραφύλαξε λοιπόν και, μόλις έφυγε ο πατέρας, παραβίασε την πόρτα του σπιτιού και επιτέθηκε κατά της κοπέλας, η οποία όμως αντέδρασε δυναμικά και τον ανάγκασε με τις φωνές της να τραπεί σε φυγή. Ο επίδοξος βιαστής συνελήφθη.
- Προς επίλυση του οικονομικού προβλήματος που αντιμετωπίζει ο Δήμος Σύρου, το Δημοτικό Συμβούλιο αποφάσισε να εκποιηθεί στον ΕΟΤ το μερίδιο του Δήμου στο τουριστικό ξενοδοχείο «Ερμής» έναντι του ποσού των 4.118.000 δραχμών.
- Θάνατος στην Αθήνα του τραπεζικού Γαβριήλ Ν. Αράγκη, γόνου των Συριανών επιφανών οικογενειών Αράγκη και Ζερβουδάκη.
- Ο βιομήχανος Ι. Βαγιανός ανέλαβε εξ' ολοκλήρου τις δαπάνες επισκευής του αρχοντικού Δομεστίνη στο Ανηφοράκι όπου σύντομα θα στεγαστεί η Εμπορική Σχολή Σύρου.
- Αυτοπυρπολήθηκε και πέθανε στην ακμή της ηλικίας του ο έμπορος της πόλης μας Π . Γ.

- Από το κακουργιοδικείο Σύρου καταδικάστηκε σε ειρκτή 6 ετών ο δάσκαλος Σ. Γ εκ Μυτιλήνης, για αποπλάνηση και αιμομιξία με δεκατετράχρονη θυγατέρα του.
- Με εντατικούς ρυθμούς συνεχίζονται οι εργασίες για τη μετατροπή του κινηματογράφου «Λίντο» εναλλάξ σε χειμερινό και καλοκαιρινό με λυόμενη οροφή.
- Κατά τη δοξολογία της 28ης Οκτωβρίου στον Άγιο Νικόλαο, τον πανηγυρικό της ημέρας εκφώνησε ο περεπιδημών Επιθεωρητής Νομαρχών Γεώργιος Αθανασιάδης - Νόβας. Ακολούθησε μαθητική και στρατιωτική παρέλαση ενώπιον των επισήμων στην πλατεία Μιαούλη υπό ραγδαία βροχή.
- Επισκευάστηκαν η πλατεία του χωριού Φοίνικα και η αποβάθρα προς εξυπηρέτηση των παραγωγών.
- Θάνατοι : Της παλαιάς Ψαριανής αρχόντισσας Κοραλλίας Γ. Δομεστίνη της οικογενείας των οικιστών της Ερμούπολης, επίσης του παλαιού ιεροψάλτη και διδασκάλου εκκλησιαστικής μουσικής Μάρκου Φύτρου 93 ετών και της σεβάσμιας Κασίας χήρας Γ. Μαυραντώνη, που την εκφορά της στην Ερμούπολη παρακολούθησε ολόκληρη η Κασιακή παροικία.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

- Το μεγαλοπρεπές νέο οικοδόμημα του Βαρδακείου και Πρωΐου Νοσοκομείου άρχισε τη λειτουργία του και βρίσκεται πλέον στη διάθεση όλων των Κυκλαδιτών.
- Για την κατασκευή του, εκτός του βασικού κτιρίου, το οποίο είχε κατασκευαστεί προπολεμικά με δωρεά του βιομηχάνου Ιωάννη Βαρδάκα, στις μέρες μας (1958) δαπανήθηκαν επιπλέον 7.018.000 δραχμές. Πρόεδρος του Νοσοκομείου ανέλαβε ο έγκριτος δικηγόρος της πόλης μας Γεώργιος Θραψιάδης.
- Υπό την προεδρία του Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων Παναγιώτη Νάκου συνήλθε στην Ερμούπολη Παιδαγωγικό Συνέδριο των Συριανών διδασκάλων. Η πανηγυρική έναρξη έλαβε χώρα στη λέσχη «Ελλάς» με χαιρετισμό του Νομάρχη Αν. Λεβίδη και με ομιλία του Π. Νάκου, η οποία είχε σαν θέμα «Ο δάσκαλος και το έργο του».
- Ο Γ. Μακρυωνίτης από τη Βάρη εργαζόμενος στους σφυροκοπανισμούς αποσκωρίσσης (ματσακονισμούς) σε δεξαμενόπλοιο της Εταιρείας Κουλουκουντή, κατέπεσε νεκρός

από τη σκαλωσιά που εργαζόταν στη θάλασσα. Ο άτυχος νέος επρόκειτο να παντρευτεί τα Χριστούγεννα.

- Θάνατος της Υπατίας Γ. Σαρλή 78 ετών.
- Απέπλευσαν από το λιμάνι μας τα λίμπερτις της Κασσιακής: «Βόρι» , «Κάσος» και «Εμποριός», επανδρωμένα με συριανά πληρώματα.
- Ενώ τα χρήματα βρίσκονται ήδη στα χέρια της Σχολικής Εφορίας, εντούτοις καθυστερεί πάνω από ένα χρόνο η ανοικοδόμηση του Β' Δημοτικού Σχολείου της Αλάνας όπισθεν ναου Κοιμήσεως.
- Μετατέθηκε στο Πρωτοδικείο Πειραιά, μετά από δεκαπενταετή υπηρεσία στην Ερμούπολη, ο πρωτοδίκης Π. Αγγέλου αφήνοντας άριστες εντυπώσεις.
- Επανεκδοση της παλαιάς καλής εφημερίδας «Κυκλαδικά Νέα».
- Μετάθεση στην Πάτρα του διευθυντή του ενταύθα υποκαταστήματος της Εμπορικής Τράπεζας Σ. Κωβαίου. Αντικαταστάτης του ο Α. Τερλίδης.
- Χάρη στις άοκνες προσπάθειες του δικηγόρου Δημητρίου Κρίνου και των συνεργατών του, μέχρι στιγμής έχουν ταξινομηθεί περί τους 5.000 τόμους της Βιβλιοθήκης μας.
- Ενώ έχουν αξιοποιηθεί μικρότερα λιμάνια, το λιμάνι της Σύρου έχει παραδόξως εξαιρεθεί από το Πρόγραμμα Ιχθυοσκαλών Ελλάδος.
- Κατά τη φετινή θερινή περίοδο επισκεύτηκαν το νησί μας 1.754 ξένοι τουρίστες.
- Στις πρώτες 15 εργάσιμες ημέρες του Νοεμβρίου προσήλθαν στη Δημοτική Βιβλιοθήκη 1.441 αναγνώστες.
- Διατέθηκαν από την Αγροτική Τράπεζα δάνεια στους Συριανούς αγρότες για την κατασκευή 27 θερμοκηπίων.
- Επίκειται σύντομα η καθέλκυση του δεύτερου σιδερένιου πλοίου, το οποίο ναυπηγείται στο Νεώριο. Το πρώτο ήταν το «Αθηνά» προ πεντηκονταετίας. Ανάδοχος του πλοίου θα είναι η σύζυγος του Πρωθυπουργού, Αμαλία Καραμανλή.
- Θάνατος σε ηλικία 80 ετών του γεννηθέντος στην Ερμούπολη ναυάρχου ακαδημαϊκού Στυλιανού Λυκούδη, υιού του διακεκριμένου νομικού και λογοτέχνη Εμμανουήλ Λυκούδη.
- Χρηματοδοτήθηκε η Σχολή Μηχανικών Σύρου από το Υπουργείο Βιομηχανίας με το ποσόν των 80.000 δραχμών για την ανέγερση του διδακτηρίου της.

- Το εργοστάσιο κλωστοϋφαντουργίας Βελισσαρόπουλου διέκοψε τις εργασίες του οριστικά στη Σύρα. Απελπιστική είναι πλέον η θέση του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού του.
- Ιδρύθηκε νέα κλινική στην Αθήνα (Ιθάκης 7 στην Κυψέλη) από τον συμπολίτη χειρουργό Δ. Κυρίτση, δυνάμεως 50 κλινών.
- Μετά τη μετασκευή άρχισε η λειτουργία του «Σινέ Λίντο» σε χειμερινό σινεμά.
- Στεγνωκαθαριστήρια και σιδερωτήρια «Το Τέλειον» του Γεωργίου Λαιμού ή Γάτου στο Ανηφοράκι.
- Τα περίφημα κατεψυγμένα ψάρια «Ευαγγελίστριας» πωλούνται στο πρατήριο Μιχαήλ Λαιμού στα Ψαράδικα.
- Επισκεφτείτε το νέο ζαχαροπλαστείο Γεωργίου Δαλεζίου παραπλεύρως ΣΠΑ.
- «Για να μη μείνεις ποτέ στο δρόμο τραυματίας να φορείς πάντοτε παπούτσια Χόλλυγουντ εξ Ιταλίας».

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

- Την 1^η Δεκεμβρίου το ταξί του Νίκου Μαμά ή Κεφάλα παρέσυρε και τραυμάτισε θανάσιμα τον πλανόδιο πωλητή νερού Γιάννη Μερεμέτη ή Χρυσή, ο οποίος κοιμόταν μεθυσμένος επί του δρόμου του Επισκοπείου. Ο Χρυσής μεταφέρθηκε μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα από άλλο διερχόμενο οδηγό στο Νοσοκομείο, όπου εξέπνευσε μετά από τριήμερο.
- Κατά τις εισαγωγικές εξετάσεις στις Ανώτατες Σχολές εισήχθησαν οι εξής απόφοιτες του Γυμνασίου Θηλέων: Ρίτσα Ξενιώτου στην Αρχιτεκτονική του ΕΜΠ, Σοφία Σταυλά στη Φιλοσοφική Αθηνών, Βάσω Νάζου στη Γεωπονική Σχολή, Μαρία Ροσσολάτου και Θάλεια Παπαδοπούλου στην Παιδαγωγική Ακαδημία.
- Την Κυριακή 8/12 το Λύκειο Ελληνίδων έκανε έναρξη των χορευτικών τσαγιών του στη λέσχη «Ελλάς».
- Και τρίτος χειμερινός κινηματογράφος ο «Ερμής» του επιχειρηματία Παναγιώτη Δασκαλέα έκανε έναρξη των παραστάσεων του στη συνοικία του Ξηρόκαμπου, όπου πριν στεγαζόταν εκεί οι αποθήκες Μαμίδη.
- Ο συμπολίτης μας Νικήτας Δενδρινός έλαβε το δίπλωμα του Χημικού Μηχανικού από το Πολυτεχνείο Αθηνών.

- Χαλάει τον κόσμο στην Ερμούπολη –και όχι μόνο- ο νέος χορός «χούλα-χούπ» που γίνεται με την προσθήκη στεφανιού. Οι νέες λικνίζουν τους γοφούς τους χορεύοντας και προσπαθώντας να κρατήσουν το στεφάνι γύρω από τη μέση τους. Πολλά έχουν να δουν ακόμη τα μάτια μας !
- Ανασυγκροτήθηκε το φιλανθρωπικό σωματείο «Αλληλοβοήθεια»
- Πρόωρος θάνατος του υπομηχανικού Νικολάου Ροδίου, ο οποίος υπηρετούσε στο γραφείο Νομομηχανικού Κυκλάδων.
- Μετά τις έντονες διαμαρτυρίες των Ερμουπολιτών σχετικά με την πτώση της τάσης του Ηλεκτρικού ρεύματος, ο Δήμος Ερμούπολης ζήτησε δια ψηφίσματος του Δημοτικού Συμβουλίου την επιτάχυνση των διαδικασιών, για την άμεση εξαγορά της Ηλεκτρικής Εταιρείας Σύρου των αδελφών Βαλμά από τη ΔΕΗ.
- Στο τρίτο τρίμηνο του 1958 πραγματοποιήθηκαν στο νησί τα παρακάτω δημόσια έργα: Διάνοιξη της αμαξιτής οδού Σεντούκας – Σταυρού στην Παρακοπή, συνολικής αξίας 200.000 δραχμών και ανακαίνιση της κατασκευής νέας οδοστρωσίας μετ' εμποτισμού του δρόμου Φοίνικα – Ποσειδωνίας, δαπάνης 240.000 δραχμών.
- Στο χωριό Φοίνικα αυτοκτόνησε απαγχονισθείς εντός φρέατος ο Π.Σ 21 ετών, για ερωτικούς λόγους !
- Στο συμπολίτη επιγραφοποιό Ευγένειο Πετρίδη απενεμήθη από το Υπουργείο ευρεσιτεχνίας για την πρωτοποριακή εφεύρεση του «Πυξίς». Πρόκειται για μια κασετίνα-μπιζουτιέρα, τριγωνικού σχήματος, η οποία είναι χρυσοποίκιλτη. Ο Πετρίδης μαζί με τον Κώστα Μπέρτο είναι οι αποκλειστικοί επιγραφοποιοί στις ταμπέλες των καταστημάτων της πόλης μας.
- Σε διοργανωθέντα διαγωνισμό της Εθνικής Τράπεζας, ο οποίος περιλαμβάνει 14 Γυμνάσια της περιφέρειας Κυκλάδων, βραβεύτηκε η έκθεση της μαθήτριας Η' τάξεως του Γυμνασίου Θηλέων Σύρου Ευαγγελίας Μπουγιούρη. Το θέμα της έκθεσης «Τα αγαθά της αποταμιεύσεως»
- Από 15/12 επαναλειτουργεί στην πλατεία θεάτρου «Απόλλων» το γνωστό εμπορικό κατάστημα «Α. ΓΥΠΑΡΗΣ» υπό τη διεύθυνση του Αντωνίου Αντιπαριώτη.
- Έντονη ανησυχία στους κατοίκους μας προκαλεί η συνεχιζόμενη κρίση στην Κλωστοϋφαντουργική Βιομηχανία Σύρου, η οποία οφείλεται στον περιορισμό της χρήσης και κατανάλωσης των εγχωρίων υφασμάτων. Τα συριανά

εργοστάσια, που προπολεμικά απασχολούσαν περί τους 5.000 εργατοτεχνίτες, προϊόντος του χρόνου μείωσαν το εργατικό προσωπικό τους με αποτέλεσμα πολλές συριανές οικογένειες να μετοικίσουν σε Αθήνα και Πειραιά προς εύρεση εργασίας και έτσι να συρρικνωθεί αισθητά ο πληθυσμός του νησιού μας. Σε αντιδιαστολή όμως με την κρίση στη βιομηχανία, διαφαίνεται μια ανάκαμψη στη ναυτιλία με τις συνεχόμενες ναυλώσεις των παροπλισμένων πλοίων.

- Με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Ερμούπολεως πραγματοποιούνται γεωτρήσεις στην περιοχή της Αληθινής πλησίον του αμαξιτού δρόμου, καθώς και απαλλοτρίωση του φρέατος Μανζολίνου στο Ανά Μάννα.
- Θάνατος σε ηλικία 89 ετών του παλαιού καθηγητή μαθηματικών της Εμπορικής Σχολής Β. Ακύλα.
- Προήχθη σε τμηματάρχη Α΄ τάξεως και αποχωρεί λήγοντος του 1958 ο υπάλληλος της Νομαρχίας Κυκλάδων Δημοσθένης Ζορμπάνος, μετά ευδόκιμη υπηρεσία 42 ετών.
- Με τη συμμετοχή πολλών πανηγυριστριών γιορτάστηκε στο ναό των Ταξιάρχων η εορτή της Αγίας Λουκίας, προστάτιδος των Παρθένων.
- Τον παραιτηθέντα διδάσκαλο Ευστράτιο Πετρίδη από την επιτροπή της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, της οποίας ήταν μέλος, αντικατέστησε ο χημικός Γεώργιος Κοτσολάκης.
- Το μηχανοκίνητο πλοiάριο «Άγιοι Ανάργυροι» προσέκρουσε σε ύφαλο και βυθίστηκε κατά τον κατάπλου στο λιμάνι μας, ενώ μετέφερε παρτίδα εμπορευμάτων.
- Ο συμπολίτης μας ναυπηγός Α. Αντωνίου κατέλαβε θέση του υπηγυτή στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο.
- Θάνατος της Μαργαρίτας Α. Κωνσταντινοπούλου, της οικογένειας βιομηχάνων Σύρου.
- «Τα ωραιότερα στολίδια για το Χριστουγεννιάτικο δένδρο στου Καμπέλη».
- «Τα στολίδια του δένδρου σας στου Τοσονίδη στην Ερμού»
- «Καλή χρονιά, καλή χρονιά, χαρούμενο το πενήντα εννιά» έψαλε στεντορίως η χορωδία του Γυμνασίου Αρρένων με συνοδεία μουσικών οργάνων, λίγο πριν κλείσει το σχολείο για τις διακοπές των Χριστουγέννων.

Τέλος μέρους τρίτου...

Μικτή Σύρον 1958

Όρθιοι από αριστερά: Δημήτρης Πλυτάς, Γιάννης Λαιμός, Σπύρος Κουμούλας, Μέμης Βαμβακάρης, Νικήτας Χαλμίτης, Ηλίας Βαμβακούσης (Γαλής), Κώστας Γεράρδης.

Κάτω από αριστερά : Νίκος Καπέλλας, Δημήτρης Χυτήρης, Μάρκος Καλόγερας, Μιχάλης Δαμίγος και Τάσος Ιωσηφήδης.

Αρχείο Γιάννη Λαιμού

20/10/1958

Το Γυμνάσιο Αρρένων παρελαύνει υπό βροχή.

Διακρίνονται από αριστερά: Πέτρος Κωβαίος, Αριστείδης Ρακάς (σημαιοφόρος), Πάνος Μακρής, και πίσω Νίκος Κωβαίος και Κώστας Μπλέτσας.

Αρχείο Βάκης Καρβώνης.

Ο πάλαι ποτέ περίφημος κινηματογράφος «Ερμής» του Δασκαλέα στον Ξηρόκαμπο σε φωτογράφιση του 1990.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αγαπητά μέλη,

Έχουμε ανανεώσει τη σελίδα του Συνδέσμου μας στο FACEBOOK:

“Σύνδεσμος Συριανών”

Επισκεφτείτε την προκειμένου να ενημερώνεστε για τα νέα, τις δράσεις και τις εκδηλώσεις μας, μέσω ανακοινώσεων, βίντεο και φωτογραφιών. Αναμένουμε την ανταπόκριση σας!

Καλούμε επίσης τους νέους και τις νέες να συμμετέχουν στις δραστηριότητες και να πλαισιώσουν τον Σύνδεσμο, τον οποίον μελλοντικά θα πάρουν στα χέρια τους, για να υπάρξει συνέχεια στην υπερεκατονταετή ιστορική του πορεία.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Συριανών

Καλοκαιρινή Συνεστίαση 2016

Κείμενο και φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Η θερινή συνεστίαση του Συνδέσμου στη Σύρο πραγματοποιήθηκε στις 17 Αυγούστου 2016, στο γνώριμο χώρο του ξενοδοχείου "Dolphin Bay", στο Γαλησσά. Οι χαρούμενες παρέες, μέσα στη ρομαντική Αυγουσιτιάτικη φεγγαρόλουστη βραδιά, δίπλα στην καταγάλανη πισίνα, γευμάτισαν και χόρεψαν υπό τους ήχους της έντεχνης, λαϊκής και δημοτικής μουσικής. Ανανεώνουμε το ραντεβού μας για το επόμενο καλοκαίρι.

Παρουσίαση του νέου βιβλίου της Λουκρητίας Δούναβη

Κείμενο και φωτογραφίες από τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

Η παρουσίαση του βιβλίου της Λουκρητίας Δούναβη "Ταξίδι ασυνόδευτο" από τις εκδόσεις Γαβριηλίδη, έλαβε χώρα στην αυλή του ησυχαστηρίου-γεροκομείου των Αδελφών του Ελέους στις 19 Αυγούστου 2016, με φόντο ένα μαγικό σκηνικό τη γαλάζια θάλασσα και το ολόγιομο αυγουσιάτικο φεγγάρι.

Η συγγραφέας, και μέλος του Συνδέσμου, είναι γνωστή στο συριανό και ευρύτερο κοινό από παλαιότερες ποιητικές συλλογές : «Ελάτε άνθρωποι» (1976), «Βραχότοπος» (1978), «Μπαλκόνι στην Ερμούπολη» (1987), «Αλάτι στις λακκούβες» (2009) και τα αφηγήματα : «Αγία Συνάδελφος» (1998), «Το βυσσινί φουστάνι» (1992), «Το Ροδακινό» (2001), «Φωνές του σώματος» (2009).

Τη συγγραφέα προλόγισαν, σχολίασαν και διάβασαν αποσπάσματα του νέου της βιβλίου, όπως και η ίδια η κ. Δούναβη άλλωστε, οι : κ. Γεώργιος Βιδάλης (δημοσιογράφος από την Τήνο), κ. Θάνος Θραψιάδης (δικηγόρος) και η κ. Νένα Μεντή (ηθοποιός). Τις ομιλίες διάνθισε με την κιθάρα και την υπέροχη φωνή της η κ. Αγγελική Κοκκίνη, τραγουδώντας αγαπημένα τραγούδια : "Let it be" (Beatles), "Sodade" (Cesaria Evora) κ.α.

Το «Ταξίδι Ασυνόδευτο» είναι μία συλλογή σκέψεων, μία «εκ βαθέος εξομολόγηση», με αυτοβιογραφικά κυρίως στοιχεία. Η εκ πρώτης όψεως απαισιόδοξη ματιά στη ζωή, είναι στην πραγματικότητα μία υπέρβαση του τόπου και του χρόνου. Η Λουκρητία Δούναβη έχει ζυμωθεί με τον πόνο και την ασθένεια, έχει σφυρηλατηθεί από τις τραυματικές εμπειρίες του παρελθόντος. Αναγεννάται όπως ο φοίνικας από την τέφρα του και έχοντας ως πολύτιμους συντρόφους, τους Επίκουρο και Δημόκριτο, ατενίζει με αισιοδοξία το μέλλον, με την πεποίθηση ότι βιώνει τη ζωή που θέλει εκείνη και όχι μια ζωή «στο περίπου».

«Είμαι ευχαριστημένη με αυτό που έχω. Καλύτερα να χρειάζονται μπαστούνι τα πόδια μου, παρά το μυαλό μου...Τις εμπειρίες μου τις απέκτησα περισσότερο από την ανάλυση των γεγονότων παρά από τα ίδια τα γεγονότα. Τα «καλά» του πόνου δηλαδή. Σε αντίθεση με αυτούς που δεν έρχονται κοντά μου έτσι κι αλλιώς, οι ξεχωριστοί μου φίλοι απέκτησαν μόνιμα ένα στασίδι στην καρδιά μου...Η ζωή μου πλεούμενο στη θάλασσα των άλλων...Η ζωή είναι ένα μπάρκο, με τις φουρτούνες και τις στερήσεις, τις αναμνήσεις, τα όνειρα και τα ξενύχτια, τα ταξίδια και τα σουβενίρ...Είπα να γίνω μια γυναίκα αντοχής. Να μη λυγίζω στην απαίτηση των άλλων, να αδιαφορώ για τα επουσιώδη, να αγαπώ, να αγαπώ. Πάντα στη ζωή μου θα υπάρχει το «ωσαννά» και το «σταύρωσον»... Πόσες νύχτες πέρασαν με παραμιλητό, συνομιλίες, θυμούς, διαπιστώσεις ψυχοφθόρες, προσωπικές συγκρούσεις, ατελείωτα ερωτηματικά, αναζητήσεις αλήθειας. Σε ποιο

καράβι να μπαρκάρω τα ξενύχτια μου; Ξύπνα, μαμά, να μου πεις πως μ' αγαπάς να ησυχάσω».

Στο υπέροχο ταξίδι των συλλογισμών της Λουκρητίας Δούναβη παραβρέθηκαν πάνω από εκατό φίλοι-θαυμαστές. Ανάμεσα τους ο καθολικός επίσκοπος κ. Πέτρος Στεφάνου, ο πρώην δήμαρχος κ. Δεκαβάλλας, ο πρόεδρος του Συνδέσμου Συριανών κ. Βαφίας και αρκετά μέλη του Συνδέσμου. Η ανατολή του φεγγαριού από τη θάλασσα σηματοδότησε το θριαμβευτικό φινάλε της ποιητικής βραδιάς.

Φωτογραφίες από τη συγκέντρωση στο προαύλιο της Γαλλικής Σχολής

Συναυλία Εκκλησιαστικού Οργάνου στον Αγ. Γεώργιο Άνω Σύρου

Κείμενο και φωτογραφίες τον κ. Χρήστο Θανόπουλο

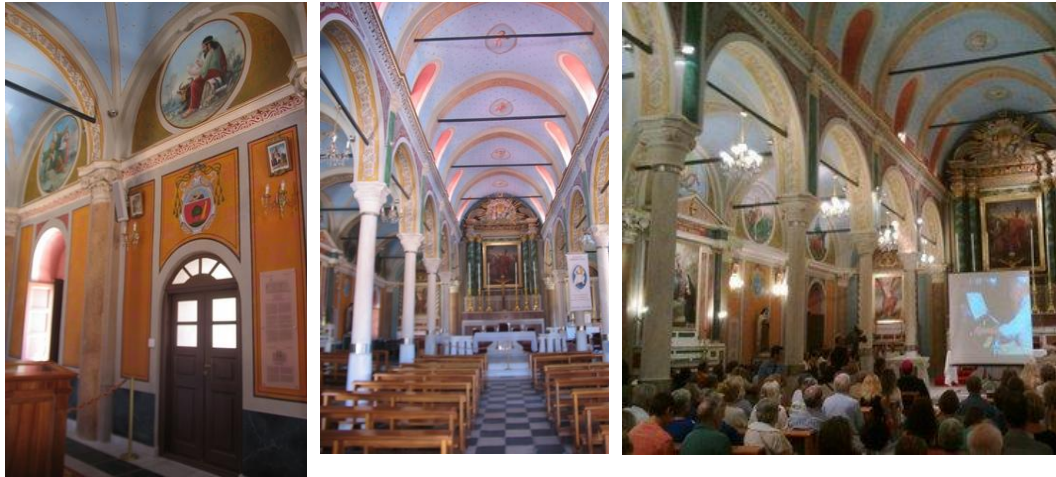
Συναυλία και ταυτοχρόνως εγκαίνια του πρόσφατα επισκευασμένου εκκλησιαστικού οργάνου πραγματοποιήθηκε στις 25 Αυγούστου 2016, στον καθεδρικό ναό Αγ. Γεωργίου στην Άνω Σύρο.

Το συγκεκριμένο εκκλησιαστικό όργανο, το οποίο είναι το παλαιότερο στην Ελλάδα, κατασκευάστηκε στην Ιταλία (1888) από τον Zeno Fedeli και δωρήθηκε από τον πάπα στον καθεδρικό ναό του Αγ. Διονυσίου Αθηνών, όπου και παρέμεινε μέχρι το 1955. Κατόπιν ενεργειών του τότε καθολικού επισκόπου Σύρου Γεωργίου Ξενόπουλου, μεταφέρθηκε στην Άνω Σύρο. Η επισκευή του έγινε από τον ιταλό τεχνίτη Saverio Tamburini, του ομώνυμου περίφημου οίκου κατασκευαστών εκκλησιαστικών οργάνων.

Ο σεβασμιότατος καθολικός επίσκοπος Σύρου π. Πέτρος Στεφάνου, με τη φροντίδα του οποίου συντηρήθηκε το εκκλησιαστικό όργανο, προλόγισε την συναυλία, ενώπιον πολυπληθούς ακροατηρίου, ελλήνων και ξένων, που είχε κατακλύσει τον ναό του Αγ. Γεωργίου.

Την συναυλία έδωσε ο Χρήστος Παρασκευόπουλος, ένας από τους λίγους οργανίστες που υπάρχουν στην Ελλάδα. Είναι απόφοιτος του Εθνικού Ωδείου Αθηνών, από την τάξη πιάνου των Παύλου Βεντούρα και Καίτης Τρούλλη, κάτοχος του τίτλου LRSM στο εκκλησιαστικό όργανο από το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, έχοντας μαθητεύσει με τον οργανίστα του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών Nicolas Kynaston. Έχει δώσει συναυλίες στην Ελλάδα και το εξωτερικό, είναι καλλιτεχνικός διευθυντής των διεθνών φεστιβάλ εκκλησιαστικού οργάνου Ρόδου, Κύπρου, ιδρυτής-διευθυντής της χορωδίας "Musica Sacra" και διδάσκει στο ωδείο «Νικόλαος Μάντζαρος».

Η συναυλία υπήρξε μια μεστή μουσική εμπειρία και διανθίστηκε με έργα συνθετών από την αναγέννηση έως σήμερα (Cabezon, Clérambault, Liszt,, Bach, κ.α. Ολοκληρώθηκε με την πρώτη παγκόσμια εκτέλεση του έργου "Syr", γραμμένο ειδικά για την περίπτωση από τον συνθέτη Παύλο Βεντούρα.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΔΕΗΣΗ

Την Κυριακή 21 Αυγούστου, όπως κάθε χρόνο, έγινε στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου στη Σύρο, η καθιερωμένη επιμνημόσυνη δέηση υπέρ αναπαύσεως των δωρητών και μεγάλων ευεργετών της Σύρου αδελφών Νικολάου και Μηνά Ρεθύμνη.

Παρευρέθη ο Πρόεδρος και μέλη του Δ.Σ του Συνδέσμου.

Η προσέλευση των συμπατριωτών μας δεν ήταν η αναμενόμενη...

Αδελφοί Νικόλαος και Μηνάς Ρεθύμνη

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Οκτώβριος 2016

Κυριακή 16 Οκτωβρίου : Ημερήσια εκδρομή στο Παλατάκι (Χαϊδάρι) και στο Βοτανικό κήπο Διομήδη.

Φαγητό στο Χαϊδάρι στην ταβέρνα «Διαχρονικό»

Νοέμβριος 2016

Κυριακή 13 Νοεμβρίου (πιθανή ημερομηνία)

Επίσκεψη στο πολιτιστικό ίδρυμα Σταύρου Νιάρχου με ξενάγηση στις αρχαιότητες του Παλαιού Φαλήρου (δίπλα στα Village).

Φαγητό στο «Υπερωκειάνιο» ουζερί στη Φρεαττύδα.

Δεκέμβριος 2016

Παρ 2 – Σαβ 3 – Κυρ 4 Δεκεμβρίου Χριστουγεννιάτικη Εορταγορά στη Στέγη μας.

Κυριακή 11 Δεκεμβρίου Εορτασμός Αγίου Νικολάου.

Για λεπτομέρειες θα επανέλθουμε..

ΥΔΡΟΣΤΡΟΒΙΛΟΣ ΣΤΗ ΣΥΡΟ

Ένα σπάνιο φαινόμενο είχαν την ευκαιρία να δουν το απόγευμα της 21/09/16 οι κάτοικοι και οι τουρίστες στην περιοχή των Αγκαθωπών Σύρου.

Έναν τεράστιο υδροστρόβιλο που υψωνόταν πολλά μέτρα πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας.

Το φαινόμενο εμφανίζεται όταν καταιγιδοφόρα νέφη σχηματίζουν δίνες με την επιφάνεια της θάλασσας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Επιμέλεια κ. Ελένης Χατζίρη

Γεννήσεις

Το ζεύγος Ειρήνης-Αικατερίνης και Χάρη Τζωρτακάκη απέκτησαν κοριτσάκι στις 24/6/2016. Είναι εγγόνι της Αμαλίας Φωστέρη.

Βαπτίσεις

Η Αικατερίνη και ο Γιάννης Τσουλίδη βάπτισαν το 2^ο υιό τους στις 4/9/2016 στο Ιερό Ναό Αγίου Νεκταρίου Καβάλας και του έδωσαν το όνομα Βασίλειος. Είναι εγγονός της Πόπης Γαργάλου και Βασίλη Νέρου.

Πένθη

Απεβίωσαν οι κάτωθι:

Ο Μιχάλης Μαυρίκος του Γεωργίου, Πλοίαρχος Ε.Ν.

Ο Κοσμάς Καλογεράκης Α' Μηχανικός Ε.Ν.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΣΤΑΣΗ.

του Τάκη Κυριτσόπουλου

Στου μαχαλά το κρασοπουλειό,
που ήταν λιμάνι, κρυφό σχολειό
τις πονεμένες μέρες,
τώρα φουντώνει κρυφός τεκές,
που μαχαιρώνει τις Κυριακές
και πνίγει τις Δευτέρες.

Ένας εδώ κι άλλος πιο κει
σέρνουν μαζί τους μια φυλακή
χειμώνες καλοκαίρια.
Μ' αντί για αμπάρες και σιδεριές
τους κλείνουν όλες τις διαφυγές
τ' αγαπημένα χέρια.

Δέκα νταλκάδες σε μια ματιά,
δέκα τσιγάρα σε μια φωτιά,
δέκα φωτιές στο γέρμα.
Ρώτα και κείνον που μεθά
δίπλα στη στάση Γολγοθά,
στη στάση πριν το τέρμα.

ΑΠΟΖΗΤΑΣ

του Δημήτρη Βοϊκου

Πάει καιρός..., η θύμηση που έχει ξεθωριάσει
και δεν καταλαβαίνεις τι... σε κυνηγούν,
τα κύματα που έχουν πια κοπάσει
ή ποιες ανήλεες στιγμές, τη σκέψη οδηγούν...!

Πως τάχα, σα να βρίσκεσαι στου πλοίου τη καμπίνα
κι από τα φινιστρίνια, κλέφτρα ξεγλιστρά
λικνίζοντας, του ήλιου η αχτίνα
να περιτρέχει απ' τη μια, στην άλλη τη πλευρά.

Αποζητάς να ξεχαστείς στις ρότας τη ρουτίνα,
στη δόνηση της μηχανής, την απαλή
που μεταφέρεται στη λαμαρίνα.
Στη καμπανιά... καθώς χτυπά της βάρδιας... η διπλή.

Τα ήρεμα νερά, που κατσαρώνει ο Πουνέντες,
καθώς το πρόσωπο δροσίζει, τα μαλλιά
και στέλνει χάδια πρύμα και κουβέντες
πως τάχατες, λιμάνια σε προσμένουνε παλιά.

Στο σπίτι τώρα κι αν ακούς, προβλέψιμα τους ήχους
κι αν κόντρα πέρα δώθε στέργια τριγυρνάς,
τους τέσσερις κοιτώντας άσπρους τοίχους
ξέρεις... όλα τα σταθερά, σε κάνουν να πονάς...

ΟΚΤΩΒΡΗΣ

Της Νατάσας Οικονομοπούλου

Κλείδωσαν τ' άστρα
Τα μάτια της βροχής βασίλεψαν
Σκούριασε ο ουρανός
Άλλη μια μέρα έγινε καντήλι
Στον κουρνιαχτό της νύχτας μαυρόφτερα περιστέρια
τινάζουν τώρα βρεγμένες φτερούγες
Πάνω απ' τις βραχοσπηλιές που ξεχειλίζουν πέλαγος
Αιγαίου πέλαγος!!!
Βγήκαν και οι νυχτερίδες
σημάδια της αντάρας του σκότους
να καλωσορίσουν του Γκιώνη το θλιμμένο πρελούδιο

Κυρίαρχος ποια η μοναξιά
Λάμψη μεταλλική από σπαθί που πληγώνει
Και η ομιχλώδης καταχνιά
ρίγος στο μαβί σκοτάδι του κιτρινισμένου φθινόπωρου
Πάγωσε το γαλάζιο
Ατελείωτο μπλε η θάλασσα χάσκει ασύνορη

ΤΑ ΟΝΕΙΡΑ αγρίεψαν και έγιναν εφιάλτες

Οκτώβρης!!!
Και οι αυγινές του ήλιου αχτίδες
σε χρώμα σταχτί διαγράφονται
Σταχτί και το αυγινό φώς στο πέλαγος

Και οι κρωγμές των γλάρων
Τραγωδία στου όρθρου το περίλυπο ξύπνημα
Παράτερα μελτέμια ξεστρατισμένου Αυγούστου
μαστιγώνουν κατάστηθα το πέλαγος
Αταίριαστες εικόνες στου φθινοπώρου τον αναβρασμό

Που πήγαν τα ΑΣΗΜΕΝΙΑ ξημερώματα ;;;!!!

Στη μνήμη του πατέρα μου Νίκου Οικονομόπουλου 8 χρόνια μετά.

του Τάκη Κυριτσόπουλου

